කච්චායන
ධාතු මඤ්ජූසාව.

ධාතුමඤ්ජූසා.

මෙනම් පොත ඉතා ප්‍රසිද්ධ බැවින් කව්රුත් දනිත්.

කුරුණෑගල් නුවරකාලේදී හෝ ඊට මදක් අතීතයෙහිදී හෝ තනනලදැයි සිතියහැක්කේය—කවර හෙයින්දැයත්? යක්දෙස්සා ගල්වෙහෙර වැසි සීලවංස නම් මහාස්ථවිරකෙනෙකුන් විසින් මෙය රචනාකරණලදී. සත්කෝරළේ මේ ආදි විහාර සශ්‍රීකව තිබුණේ දඹදෙණි කුරුණෑගල කාලයේදීය.

කව්කල්පද්‍රුමය ව්‍යවහාරකළ කෙනෙක්යයි සිතිය හැක්කේය. කවරහෙයින්ද මෙහි සියලු ක්‍රමය ඊට අනුකූලයි.

කසයින්ධාතු පාඨය මිට පුරාණයි, මෙහි ඒ ධාතුපාඨය මිතක් කොටද තිබේ.

මෙහි ඛකාරාන්ත ධාතුදක්වන ගාථාදෙක කොයි පොතෙත් නොදුටුමු, ඒ ගාථාදෙක අප විසින් තනනලදී.

Translation of the Preface.

Having saluted the Sage who has reached the furthest shore of the shoreless ocean of Grammar, I compose the Dhátumanjúsá (casket of verbal roots,) which serves as a path-way to the sacred Scriptures (of Buddha.)

Having consulted the Sacred Writings of Buddha, and the various Grammatical Works, the verbal Roots shall be treated of here, both those given in the Root Glossaries, and those that are not given (therein.)

(It will be found) that in some places to meet the exigencies of metre, the letter O is added to the terminations of verbal roots, I, and U made long, and the signification of the root placed before the root itself.

TRANSLATION OF THE CONCLUSION.

Verbal roots, indeed have various significations. To express the sense of a verb, one signification only is generally given here, but others should be learnt according to the usage of standard writings.

This Dhátumanjúsá has been composed in alphabetical order, in correct and perspicuous language, for the benefit of the uninitiated by the learned Thero Silavanso. The learned Thero Silavanso that the chief of ecclesiastíes who was like a royal swan in the pond of sacred Writings, who longed for the firm establishment of religion, and who was the Incumbent of Yakkdehilena, composed this work.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

This edition has undergone a careful revision. A few alterations and additions have been made. Since the publication of the first edition some errors, which had crept in, have been corrected with the help of the many intelligent friends, who took an interest in the success of the work. Notwithstanding the difficulties attending a task of this nature, I may state that no pains have been spared to render the work more popular, and deserving of that favor, which the public so kindly accorded to the previous edition.

An important point, as regards the date at which the author flourished still remains unsettled. But judging from a comparision of the other writings attributed to him and from certain other documents, I am led to the opinion that we may with probability fix the period to the reign of King Pandita Prakrama Bahu (A. C. 1303) who held his Court at Kurunegala.

In this edition the text has been considerably enlarged, but almost all the notes have been altered. It is hoped that the work in its present form may prove of use, not only to students but to teachers generally.

BATUVANTUDAVE.

Colombo, 14th July, 1891.

ප්‍රාරම්භගාථා සන්නය.

"මුනිං වන්දිත්වා ධාතුමඤ්ජූසං බ්‍රූමි" යනු මෙහි ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධයි: බුදුන් වැඳ ධාතුමඤ්ජූසා නම් ප්‍රකරණයක් කියමි, හෙවත් රචනා කෙරෙමි යනු අර්ථයි— කෙබඳු බුදුකෙනෙකුන් වැඳ කෙබඳු ධාතුමඤ්ජූසාවක් කියයිද යත්?— නිරුත්තිනිකර, ව්‍යාකරණ සමූහ නැමති; අපාරපාරාවාර, පරතෙර නැති සාගරයාගේ; අන්තගං, කෙළවරට ගිය, හෙවත් පරතෙරට පැමිණි; මුනිං වන්දිත්වා, මුනිහු වැඳ; පාවචනජසං, ප්‍රවචනමාගීවූ; හෙවත් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනයට මගක් වැනිවූ; ධාතුමඤ්ජූසං, ධාතුමඤ්ජූසා නම් ප්‍රකරණයක්; බ්‍රූමි, කියමි.

සොගතාගමං, සුගතාගමයටද; තං තං ව්‍යාකරණානි ච, ඒ ඒ ව්‍යාකරණයන්ටද; ආගම්ම, පැමිණ හෙවත් ඒ සුගතාගමාදිය අවබෝධ කොට; පාඨෙ අපඨිතාපි'ච, ධාතුපාඨයෙහි නොකියන ලද්දාවූද, (අපි ශබ්දයෙන් එහි කියනලද්දාවූද); ධාතවත්ථා, ධාතුන් අර්ථයෝ; එත්ථ, (අප විසින්) ප්‍රස්තුත මේ මඤ්ජූසායෙහි; පවුච්චරෙ, කියනු ලැබෙති.

සුගතාගමයත් ඒ ඒ ව්‍යාකරණයනුත් දැන කසයින් ධාතු පාඨයෙහි හදළාවූත් නොහදළාවූත් ධාතූහුද අර්ථයෝද මේ මඤ්ජූසායෙහි කියනු ලැබෙති යනු භාවයි— මෙහි ඒ ඒ ව්‍යාකරණ නම්, කසයින් මුගලන් ශබ්දනීති යනාදී ශාස්ත්‍ර හා තදාශ්‍රයවූ නානාවිධ මාගධ ප්‍රකරණයන් හා පාණිනීය චාන්ද්‍රකාතන්ත්‍ර මුග්ධබෝධාදී සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෝයි— "පාඨෙව" යනු නිතරම දකින්ට ලැබෙන නමුත් එය කාලාන්තරයෙන් වැටුනු විරුද්ධ පාඨයෙකැයි හැගේ.

ක්වචි, කිසි තැනෙක; ඡන්දඅභානිත්ථං, ඡන්දස්හානි වලකනු පිණිස; ධාත්වන්තානං, ධාතූන්ගේ අන්තයන්ට; ඔකාරං, ඔකාර දෙශද; යුත්තං දීඝො ච ඉකාර උකාරයන්ට දීර්ඝද; ධාතුමජ්ඣා පුබ්බං, ධාතුවට පූර්වයෙහි; අත්ථපදං අපි, අර්ථපදයද; සියා, වන්නේය.

6– 'අගෙගාතු ගති කොපිලෙල" යන මෙයින් ගා–57="අයො චයෙ" යනාදියෙන්"ධාත්වන්ත අකාරයට ඔකාරාදෙශත්,–34– "එදි'තු කිච්චලනෙ,,–35–"ඉදි තු පරිම්සසරියෙ" යනාදයෙන් ඉකාරයහට දීර්ඝත්,–53–"කමු තු පදවික්ඛෙපෙ බමු තු සහණෙ සියා" යනාදියෙන් උකාරයහට දීර්ඝත්,–18–"ගමතෙ අවට්ටෙ මුණ්ඩං"–83– "නිඤ්ඤයං ගරහෙ" යනාදියෙන් ධාතුන්ට මුලින් අර්ථපදත් දතයුතු.

මඤ්ජූසායන්නමෙතාය මජ්ඣ මඤ්ජුසයා මතං,
මනීසිනො පාවචනමෙසිනො යෙ මහෙසිනො.

කච්චායන ධාතුමඤ්ජූසා.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

නිරුත්තිනිකරං පාරං පාරං'නන්තගං මුනිං,
වන්දිත්වා ධාතුමඤ්ජූසං බ්‍රෑමි පාවචනඤ්ඤසං.

සොගතානම්මාගම්ම තං තං ව්‍යාකරණානි ච,
පාඨෙ චා'පසිතා'පෙත්ථ ධාතවො ච පවුච්චරෙ.

ඡන්ද'හානිට්ඨමොකාරං ධාත්වන්තානං සියා ක්වචි,
යුත්තං දීඝො ච ධාතුම්හා පුබ්බමත්ථපදං අපි.

1 භූ සත්තායං පච පාකෙ ගමු-සප්ප ගතිම්හි ච)

ක

සිලොක (ධාතු) සඞ්ඝාතෙ සකි සඞ්කාය (වත්තතෙ)

2 (අථො) කුක-වකො 'දානෙ කෙ සද්දෙ අකි ලක්ඛණෙ,
කු සද්දෙ කුච්ඡිතෙ ටකි බන්ධනෙ * මකි මණ්ඩනෙ.

3 වකි කොටිල්ලයාත්‍රාසු සක්ක-ටීක වයං ගතෙ,
තකි ලොලත්තනෙ යාතෙ තකී (ඉධ) ගතාදිසු.

ඛ

4 ඉක්ඛො (තු) දස්සනඞ්කෙසු ඛී ඛයෙ කඞ්ඛ කඞ්ඛණෙ,
චක්ඛ දස්සෙ චික්ඛ වාචෙ දික්ඛො'පනයමුණ්ඩිසු.

5 වතො'දෙසෙසු නියමෙ භක්ඛා'දනම්හි භික්ඛ (ච)
යාචෙ රක්ඛො රක්ඛණම්හි සික්ඛො විජ්ජග්ගහෙ (තථා).

ග

6 අග්ගො (තු) ගති කොටිල්ලෙ ලග සඞ්ගෙ වගෙ 'සනෙ,
අගී ඉගී රිගී ලිගී වගී ගත්‍යත්ථධාතවො.

ඝ

7 සිලාඝ කත්ථනෙ ජග්ඝ හසනෙ අග්ඝ අග්ඝනෙ,
සිඝි ආඝාණනෙ (හොති) ලඝි සොසගතීසු (ච)

ච

8 වච බ්‍යත්තවචෙ යාච යාචනෙ රුචි දිත්තියං,
සුච සොකෙ ඛුච ස ද්ද (අථො) විචි විවෙචනෙ.

9 අඤ්ච පූජාගතෙ වඤ්ච ගමනෙ කිඤ්චා 'වමද්දනෙ,
ලුඤ්චා 'පනයනෙ නච්ච නච්චනෙ මච රොචනෙ

10 අච්චා, චචනෙ චු චවනෙ සචො (තු) සමවායනෙ,
පච යාතෙ කචි-වච්ච දිත්තියං මචි ධාරණෙ.

---

* "මඞ්ක දූරණෙ"–මේ සැකයි.

ඡ

11 පුච්ඡ සම්පුච්ඡනෙ මුච්ඡ මොහසම්ං ලඡ ලක්ඛණෙ,
අඡා'ඝාමෙ හවෙ පුඡ පුඡනෙ උඡ උඡනෙ.

12 තචෙඡා තනුක්‍රියෙ පිඡ පිඡනෙ
ජ
රාජ දිත්තියං,
වජා 'ජ ගමනෙ රජ රාගෙ හඤ්ජා 'වමද්දනෙ.

13 අජු බ්‍යත්තිගතීකන්තිමක්ඛණෙසෙව 'ජ කම්පනෙ,
හජ සංසෙවනෙ සඤ්ජ සඞ්ගෙ (තු ඉඤ්ජ කම්පනෙ

14 යජ දෙවච්චනෙ දානසඞ්ගතීකරණෙසු (ච)
තිජක්ඛමතිසානෙසු * දානෙ'(පි) වජ හානියං.

15 සජා'ලිඞ්ගනවිස්සජ්ජනිම්මාණෙ මුජ්ජ මුජ්ජනෙ,
මජ්ජ සංසුද්ධියං ලජ්ජ ලජ්ජනෙ තජ්ජ තජ්ජනෙ.

16 අජ්ජ-සජ්ජා'ජ්ජනෙ සජ්ජ නිම්මාණෙ ගජ්ජ සද්දනෙ,
ගුජ-කුජ වයං සද්දෙ අබ්‍යත්තෙ ඛජ්ජ භක්ඛණෙ.

17 භජ්ජ පාකෙ විජී භයචලනෙ වීජ වීජනෙ,
බජී ගමනවෙකල්ලෙ ජී ජයෙ ජු ජවෙ (සියා)

ඣ

18 ඣෙ චින්තායු ජ්ඣ උස්සග්ගෙ
ට
ගමනෙ අට-පට වයං,
නට නච්ච රට පරිභාසනෙ වට වෙඨනෙ.

19 වට්ට ආවත්තනෙ වණ්ට වණ්ටත්ථෙ කට මද්දනෙ,
ඝුටො විසරණාදීසු කට සංවරණෙ ගතෙ

20 ඝුට ඝොසෙ පතිඝාතෙ චිට 'කොසෙ (ච) පෙසනෙ,
භට භත්‍යං කුට කොට්ටච්ඡෙදනෙ ලුට ලොටනෙ.

21 ජට-ඣට-පිට සඞ්ඝාතෙ චිටු'ත්තාසෙ ඝටි 'හනෙ,
ඝටි සඞ්ඝට්ටනෙ තට්ට ඡෙදනෙ මුට මද්දනෙ.

ඨ

22 පඨ බ්‍යත්තවචෙ හෙඨ බාධායං වෙඨ වෙඨනෙ,
සුඨි-කුඨි-වයං සොසෙ පීඨ හිංසනධාරණෙ.

23 කඨ සොසනපාකෙස වඨ ථූලත්තනෙ (හවෙ),
සඨි සොසෙ රුඨ-ලුඨො 'පඝාතෙ සඨ කෙතවෙ.

24 (සියා) හඨ බලක්කාරෙ
ඩ
කඩි හෙදෙ කඩිච්ඡිදෙ,
මඩ විභූසනෙ වඩ වඩ්ඩෙකො හඩි හඩනෙ

25 පඩි උප්පඩනෙ ලිඞ්ගවෙකල්ලෙ මුඩි ඛඩනෙ,
ගඩි වනෙකදෙසම්හි ගඩි සන්නිචයෙ'(පි ච)

---

* "ඛෙඩ" මෙබඳු අඩියක් නොපෙනේ.

26 රඩි-එරඩි හිංසායං පිඩි සඞ්ඝාතආදිසු,
කුඩි දාහෙ පඩි ගතෙ හිඩි ආහිඩනෙ (සියා).

27 කරඩ භාජනත්ථම්හි (අථො) ලඩි ජිගුච්ඡනෙ,
(වත්තතෙ) මෙඩි කොපිල්ලෙ සඩි ගුම්බත්ථම්රණෙ.

28 (අථො'පි) අඩි අඩ්ඪෙ (දිසතෙ) තුඩි තොඩනෙ,
ඪ වඩ්ඪ සංවඩ්ඪනෙ කඩ්ඪ කඩ්ඪනෙ
ණ භණ භාසනෙ.

29 සොණ වණ්ණෙ ගුණබ්භාසෙ ඉණ-එණ වයං ගතෙ,
පණ වොහාරථොමෙසු (වත්තතෙ) කණ මීලනෙ.

30 අණ-රණ-කණ-මුණ-ඛණ-කුණ සද්දෙ
ත
යත පතියතනෙ ජුත දිත්තිම්හි,
අත-පත ගමනෙ චිත සඤ්ඤාණෙ,
කිත වාසා'දෙ චතු චත්තුම්හි.
ථ
31 (භවෙ) කත්ථ සිලාඝායං මථ-මන්ථ විලොළනෙ,
නාථ යාචනසන්තාපඉස්සරා'සිංසනෙසු (ච).

32 පුථ (වෙ) පුථු විත්ථාරෙ බ්‍යථ භීතිචලෙසු (ච),
* ගොත්ථු වංසෙ පථ-පත්ථ ගතෙ
ද නන්ද සම්ඩියං

33 වන්ද'භිවාදථොමෙසු ගද බ්‍යත්තවචෙ'(පි ච),
(අථො) නින්ද ගරහායං ඛදි පක්ඛන්දනාදිසු.

34 එදි (තු) කිඤ්චිචලනෙ චදි කන්තිහිලාදනෙ,
කිලිදි පරිදෙවාදෙ උදි සසවකිලෙදනෙ.

35 ඉදි (තු) පරමිස්සරියෙ අදි අන්ද ච බන්ධනෙ,
භගන්ද සෙචනෙ (හොති) භද්ද කල්‍යාණකම්මනි.

36 සිද සිහාරපාකෙසු සඳු හරිතසොසනෙ,
මදි බලේ‍ය මුද-මද සන්තොසෙ මද්ද මද්දනෙ

37 සන්දු පස්සවනාදීසු කන්ද'ව්හානෙ (ච) රොදනෙ,
විද ලාභෙ දද දානෙ රුදි අස්සු විමොචනෙ.

38 සදෙ විසරණා'දානගමනෙ (චා)'වසාදනෙ,
හලාද (තු) සුඛෙ සුද කඛරණෙ රද විලෙඛණෙ

39 සාද අස්සාදනාදීසු ගද බ්‍යත්තවචෙ'(පි ච),
නද අබ්‍යත්තසද්දෙ (තු) රද'ද-ඛාද භක්ඛණෙ

---

* සකුණි මේ තුදුපිමූ

40 අද්ද යාචනයාත්‍රාදිසව' (ථො) මිද සිනෙහනෙ,
(සියා) බුද ජිඝච්ඡායං දළිද්ද දුග්ගච්චං (හි තු).

41 ද දවෙ දු ගතිවුඩ්ඪියං දා දානෙ විද ජානනෙ,
තදි ආලසියෙ
ධ
බාධ බාධායං ගුධ වෙඨනෙ *

42 (අථො) ගාධ පතිට්ඨායං වුධු-එධ (ච) වුඩ්ඪියං,
ධා (හොති) ධාරණෙ (චෙව) විඤ්ඤායං බුධ බොධනෙ.

43 සිධු ගතිම්හි සුධ සම්පහාරෙ විධ වෙධනෙ,
රාධ හිංසාය සංරාධෙ බධ-බන්ධ (ච) බන්ධනෙ.

44 ඉධ-සාධ (ච) සිද්ධිම්හි ධෙ පානෙ ඉන්ධ දිත්තියං,
න
මාන පූජාය වන-සන සම්භමෙ අන පාණනෙ,
කන දිත්ති ගතීකන්ත්‍යං බන-බනච'වදාරණෙ.

ප
45 ගුප ගොපනකෙ ගුප සංවරණෙ තප සන්තාපෙ තප ඉස්සරියෙ
චුප මන්දගතෙ තපු උබ්බෙගෙ රප-ලප වාක්‍යෙ සප අක්කොසෙ.

46 ජප-ජප්ප වචෙ'බ්‍යත්තෙ තප්ප සන්තප්පනෙ (සියා).
කපි කිඤ්චිචලෙ කප්ප සාමත්ථෙ වෙපු කම්පනෙ.

47 තප්ප සන්තානගතෙවෙජ්ජෙ තනොක හිංසාදිසු'(වචනෙ) †
වප බීජවිනික්ඛෙපෙ ධූප සන්තාපනෙ'(පි ච).

48 වප සාන්තෙව පු පවනෙ ඛප දාහෙ සුපො සයෙ.
ඵ
පුප්ඵ විකසනෙ (හොති)
බ
(රබ) ලබ 'වසංසනෙ.

49 චුබ වදනසංයොගෙ කබ සංවරණෙ (මතො),
අබ සද්දෙ (ච) අස්සාදෙ තායනෙ සබි මණ්ඩනෙ.

50 ගබ්බ දප්පෙ'බ්බ-සබ්බා'(පි) ගමනෙ පුබ්බ පූරණෙ,
ගුබ්'බ ගුබනෙ චබ්බ අදනෙ උබ්බ ධාරණෙ.

භ
51 ලභ ලාභෙ ජම්භ ගත්තවිනාමෙ සුභ සොභනෙ,
භී භයෙ රභ රාභස්සෙ (චා) රම්භ බුභ සචලෙ.

5 ථම්භ-ඛම්භ පතිබන්ධෙ ගබ්භ පාගබ්භියෙ චභ,
සුම්භ සංසුම්භනෙ සම්භ විස්සාසෙ යභ මෙථුනෙ.

53 දුභ ජිඝිංසනෙ දබ්භ ගන්ථනෙ උද්දභා'දනෙ.
ම
කමු (තු) පදවික්ඛෙපෙ ඛමු (තු) සහණෙ (සියා).

---

* “ගුධ පරිවෙඨනෙ” පාණිනීයධාතුපාඨ “රොසනෙ” යනු වද්‍යපාඨයි.

† “ගප්ප සන්තප්පණෙ තපවෙජ්ජෙ ති සාදිසු('චචනෙ)”

54 හමු'අනවඨානෙ (ච) චමු උග්ගිරණාදිසු,
ඛිලමු-කලමු ගෙලඤ්ඤෙ රමු කීළාය'(මීරිතො).

55 දමො දමෙ තම තමෙ (අථො) සම පරිස්සමෙ,
යමු උපරමෙ නාසෙ අම යාතෙ මූ බන්ධනෙ.

56 ධූමො පුමො (ච) ධම්මතෙ තම ඝඞ්ඛා විභූසනෙ,
ධූම-පීම (ච) සඞ්ඝාතෙ තම සාන්තව'වසාදියෙ.

ය

57 අයො වයො පය-මයො නයො රය ගතිම්හි (ච),
දය දානගතිරක්ඛාහිංසාදිසු යූ මිස්සනෙ.

චාය සම්පූජනෙ තය සන්තානෙ පාය වුඩ්ඪියං,
(අථො) උසූය දොසා'විකරණෙ සාය සායනෙ.

ර

58 තර තරණස්මිං ථර සත්ථරණෙ හර හරණස්මිං ථර සම්ථරණෙ,
සර ගතිචින්තාහිංසාසද්දෙ ථුර චලනාදො හර හරණස්මිං.

59 රි සන්තතිස්මිං රි ගතෙ රු සද්දෙ බුර වජ්ජිස්මිං ධර ධාරණම්හි,
ජර ජීරණත්ථෙ මර පාණචාගෙ ඛර සොසනාසෙ සර සෙවනම්හි

60 ගරො නිගරණෙ සෙකෙ දර ඩාහෙ විදාරණෙ,
චර ගති භක්ඛණෙසු වර සංවරණාදිසු.

61 ඡර චෙජ්ජෙ අර නාසෙ ගතෙ (ච) පූර පූරණෙ,
කුර'කොසෙ තර තයෙ ජාගර සුපිනක්ඛයෙ.

ල

62 පිලු-පලු-සල-හුලා ගත්‍යත්ථා චිල කම්පනෙ,
බල සචලනෙ චුල්ල විකාසෙ ජල දිත්තියං.

63 ඵල නිප්ඵත්තියං හොති දල දිත්තිවිදාරණෙ,
දල දුග්ගතියං නීල වණ්ණෙ මිල නිමීලනෙ.

64 සීල සමාධිම්හි කීල බන්ධෙ ගල-ගිලා'දනෙ,
කුල ආවරණෙ සූල රුජායං බල පාණනෙ.

65 තල-මූල පතිඨායං වල-වල්ල නිවාරණෙ,
පල්ල නින්නෙ (ච) ගමනෙ මල-මල්ල'වධාරණෙ.

66 (වත්තතෙ) ඛිල කාඨින්නෙ කලිලෙ අල-කල චයං,
වෙල්ල සචලනෙ කල්ල සජ්ජනෙ අලි බන්ධනෙ.

67 චුල්ල භාවකිරියෙ ථූලං'කාසනෙ චූල මද්දනෙ,
(වත්තතෙ) බල සොචෙය්‍ය පල රක්ඛගතෙසු (පි)

68 කෙල-ඛෙල-වෙල-පෙල-මෙල-සචලනාදිසු,

ව

අව රක්ඛණෙ ජීව පාණ ධාරණෙ (තු) පලවො ගතෙ

69 කඬුවනම්හි කඬූවො සරණෙ ඡේදනෙ දවෙ,
දෙවො (තු) දවනෙ දෙවු දෙවනෙ සෙවු සෙවනෙ.

70 ධාව ගමනවුඩ්ඪිම්හි (පසිතො) ධොවු ධොවනෙ,
වෙ–වී වෙ තන්තුසන්තානෙ වෙ–වු ස වරණෙ (සියා).

71 ඵහව අවහානෙ කෙව සෙකෙ ධුව යාත්‍රාපිරෙසු ච).

ස

72 අස–ගස අදනෙ ඝස අදනස්මිං ඉස පරියෙසෙ ඉසු ඉච්ඡායං,
සසු පාණනගතිහිංසාදූනෙව මිස ආමසනෙ මුස සම්මොසෙ.

73 කුස අක්කොසෙ දුස අප්පිතෙ තුස සන්තොසෙ පුස පොසම්හි,
රුස ආලෙපෙ * රුස හිංසායං මසු මච්ඡෙරෙ උසු දහෙ'(පි).

74 භස භසනස්මිං ඤුස සද්දස්මිං තස උබ්බෙගෙ ත්‍රස උබ්බෙගෙ,
ලස කන්ත්‍යත්ථෙ රස අස්සාදෙ (පුන) හස හසිතකරණෙ (වා'පි).

75 ගවෙස මග්ගණෙ පංස නාසනෙ දිස පෙක්ඛණෙ,
සාසා'නුසිට්ඨියං හංස පීතියං පාස බන්ධනෙ.

76 සංස පසංසනෙ ඉස්ස ඉස්සායං කාස කාසනෙ,
ධංස පධංසනෙ සිංස ඉච්ඡායං සංස සංසනෙ.

77 ඩංස–දංසා (තු) ඩසනෙ භාස වාචාය දීත්තියං,
(සියා) භූස අලඞ්කාරෙ (අථො) ආසූ'පවෙසනෙ.

78 වස කන්තිනිවාසෙසු වස්ස සෙවනසද්දනෙ,
ඝිස සාණෙ කස ගතෙ කස හිංසාවිලෙඛනෙ.

79 දිසා නිසජ්ජනාදීසු කාස දිත්තිම්හි සජ්ජනෙ,
(ද්වෙ ධාතු) ඛස–ඛස හිංසායං මිස මිලනෙ.

80 සු හිංසාකුලසන්ධානයාත්‍රාදීසු සුපස්සවෙ,
සු සද්දෙ සු පසවනෙ සි සයෙ (ච) සි සෙවනෙ.

හ

81 මහ පූජායා'රහ පූජායං ගුහ සංවරණෙ ලිහ අස්සාදෙ,
රහ වාගස්මිං මුහ මුච්ඡායං මහ සත්තායං බහු සංඛ්‍යාණෙ.

82 සහ ඛමෙ දහ භස්මීකරණෙ (ච) පතිට්ඨායං,
රුහ සජනෙ ඌහ විතක්කෙ වහ පාපණෙ.

83 දුහ'ප්පපූරණෙ නාසෙ දීහො උපචයෙ මතො,
නින්දායං ගරහො ඊහ ඝට්ටනෙ මිහ සෙචනෙ.

84 ගාහ විලොළනෙ බෲහ–බහ–බ්‍රහ (ච) වුඩ්ඪියං,
වෙහ සද්දම්හි හසනෙ හා චාගෙ
ලූළ මත්ථනෙ.

ළ

කීළ විහාරම්හි ළළ විලාසෙ'(මෙසවුඩ්ඪිකා).

---

* "සෘස ගතෞ"–පාණිනීයධාතුපාඨ.

තුදාදයො අවුඩ්ඪිකා.

85 තුද බ්‍යථායං තු නුද ඛෙපණෙ ලිඛ ලෙඛණෙ,
කුච සංකොචනෙ රිච ඣරණෙ ඛච බන්ධනෙ *

86 උච සෙද්ද සමවායෙ විජී භය චලෙසු ච,
(වත්තනෙ) භුජ කොටිල්ලෙ වලජො තු වලජනෙ.

87 භජ සෙවා පුථක්කාරෙ රුජ රොගෙ අටා'ටනෙ,
කුට ඡෙදෙ ච කොටිල්ලෙ අගා සඞ්ඛායනාදිසු.

88 පුණො සුභක්‍රියෙ වත්ත වත්තනෙ වත යාචනෙ,
පුථ පාකෙ පූතිභාවෙ කුථ සංකෙලසනෙ පි ච.

89 (උභො ධාතු) පුථ පථ විත්ථාරෙ විද ජානනෙ,
හද උච්චාර උස්සග්ගෙ වින්තායං මිද හිංසනෙ.

90 නන්ධ විනන්ධනෙ පීන පුන සංඝාත වාචිනො,
ඣප අවජාදනෙ වප්ප වාරණෙ ඛිප පෙරණෙ.

91 සුප සයෙ ප්‍රපො එසෙස (වත්තනෙ) චප සාන්තවනෙ
නභ ධාතු විහිංසායං රුම්භ උප්පීළනාදිසු.

92 සුම්භ සංසුම්භනෙ ජම්භ ජම්භනෙ ජුභ නිවජුභෙ,
ථුභ නිට්ඨුභනෙ චමු අදනෙ ජමු ගිලනෙ.

93 ඛමු දයෙ ජමු අදනෙ ඉරිස වත්තනෙ (පිව)
කිර ධාතු විකිරණෙ ගිරෙ නිගිරණාදිසු.

94 පුර සංවලනාදිසු කුර සද්ද දනෙසු ච,
ඛුර ඡෙදෙ විලෙඛණෙ ඝුර භිමෙ ගිලා'දනෙ.

95 තිල සෙනහෙ විල වාසෙ හිල භාවෙ සිලු'ජනෙ,
ඛිල භෙදෙ ථුල වයෙ කුස ඡෙදන පූරණෙ.

96 විස පපවෙසෙ ඵරණෙ දිසා'තිසජ්ජනාදිසු,
ඵුස ඵසෙස මුස ථෙය්‍යෙ ථුස අප්පිත්‍රියාය තු,
ගුළ මොක්ඛ ගුළ පරිවත්තනම්හි (තුදා දයො)

හු භූවාදයො ලුත්තවිකරණා.

97 හු භූ සත්තාය (මූළවන්ති) ඉ අජ්ඣායනෙ ගතිම්හි ච,
ඛා ඛ්‍යා වයං පකථනෙ ජී ජයෙ ඤු'වබොධනෙ.

98 සී ළී වෙසාසගමනෙ යා ගති විනිවුත්තියං,
ණි ධාපනෙ මුණ ඤාණෙ හන හිංසා ගතීසු පි.

99 පා රක්ඛණෙ මහි ධා ධානෙ බ්‍රූ වාචායං වියත්තීයං,
භා දිත්තියං මා පමාණෙ (අථො) යා පාපුනෙ සියා.

* ඛ ච–භූත ප්‍රාදුර්භාවෙ, පාණිනීය ධාතුපාඨයි

100 (දුවෙපි) රු ලා ආදානෙ වා ගති ගන්ධනෙසු පි,
අස ධාතු භුවි ක්ඛ්‍යාතො සි සයෙ සා සමප්පියෙ.

ජුහොත්‍යාදයො සම්භාව ලුත්තවිකරණා

101 හු දානෙපි ච ආදානෙ හබ්‍යදානෙ ච විත්තති,
හා චාගෙ කමු යාත්‍රායං ද දානෙ ධා ච ධාරණෙ

අ විකරණභුවාදයො සමත්තා.

රුධාදයො.

102 රුධි ආවරණෙ මුච මොචනෙ රිච රෙචනෙ
සිච සෙකෙ යුජ යොගෙ භුජ පාලන භොජනෙ.

103 කති ඡෙදනෙ ඡිදි ද්වෙධාකරණෙ භිද විදාරණෙ,
විද ලාභෙ ලුප ඡෙදෙ විනාසෙ ලිප ලිම්පනෙ
පිස සංචුණ්ණනෙ හිසි විහිංසායං (රුධාදයො).

දිවාදයො.

104 දිවු කීළා විජිගිංසා වොහාරජ්ජුති ථොමිතෙ,
සිවු තන්තුසන්තානෙ ඛි ඛයෙ ඛ්‍යා පකාසනෙ.

105 කා ගා සද්දෙපි ඝා ගන්ධොපාදානෙ රුච රොචනෙ,
කච දිත්ත්‍යම් මුච මොචෙ (අථො) විච විවෙචනෙ

106 රජ රාගෙ සජ සඟෙ බලනෙ මජ්ජ සුද්ධියං,
යුජො සමාධිම්හි ලුජො විනාසෙ ඛා විච්ඡින්නනෙ,

107 තා පාලනෙ ඡිදි ද්වෙධාකාරෙ මිද සිනෙහනෙ,
මදු'ම්මාදෙ ඛිද දීනභාවෙ භිද විදාරණෙ,

108 සිද පාකෙ පද ගතෙ විද සත්තා විච්ඡින්නනෙ,
දී ඛයෙ සුපනෙ ද ච දනෙ දූ'වබන්ධනෙ.

109 බුධා'වගමනාදිසු අත්ථෙසු යුධ යුජ්ඣනෙ,
කුධ කොපෙ සුධ සොචෙ රාධ හිංසාය සිද්ධියං.

110 ඍධ සංසිද්ධි වුද්ධිසු සිධ සාධ ච සිද්ධියං,
විධ වෙධෙ ගිධ ගෙධෙ රුධි ආවරණාදිසු.

111 මන ඤාණෙ ජනු'ප්පාදෙ හන හිංසා ගතීසුපි,
සිනා සොචෙ කුප කොපෙ තප සන්තාප පීණනෙ,

112 ලුප ඡෙදෙ රුප නාසෙ පකාසෙ දිප දිත්තියං,
දප හාසෙ ලභ ලාභෙ ලුභ ගෙධෙ ඛුභො චලෙ

113 සමු'පසම ඛෙදෙසු හර හිරි ච ලජ්ජනෙ,
මිලා ගත්ත විනාමෙ ඒ ගිලා හාසක්ඛයෙ පි ච.

114 ලී සිලෙසෙ ද්‍රවීකාරෙ වා ගති ගන්ධනෙසු ච,
ලිසි ලෙසෙ තුස තොසෙ සිලිසා'ලිඞ්ගණාදිසු.

115 කිලිස කලිසෙ පතාපෙ (අථො) තස පිපාසනෙ.
රුස රොසෙ දිස දුස අප්පිතිම්හි (දුවෙ සියුං).

116 යසුප්පයතනෙ අසු ඛෙපණෙ පිව (වත්තනෙ)
සුස සොසෙ හස අධොපාතෙ නස අදස්සනෙ

117 සා'සස්සදෙ සා'වසානෙ ච සා තනුකරණෙපි,
හා චාගෙ මුහ වෙචිත්තෙ නහ සජ්ජන බන්ධනෙ.

118 නහ සොචෙ පිහි වඤ්ඡායං සිනිහ සනිහ පීතියං.

ස්වාදයො.

119 සු සවනෙ සක සත්තිම්හි බී බයම්හි ගි සද්දනෙ,
අප සම්භු ච පාපුණනෙ හි ගතිම්හි වූ සංවරෙ.

කියාදයො.

120 කී විනිමයෙ චි චයෙ ජී ජයෙ ඤා'වබොධනෙ,
ථව'භි ත්ථවෙ කම්පනෙ ධූ (අථො) පූ පවනෙ සියා.

121 පි තප්පණෙ මා පමාණෙ බිප ඛෙපෙ මි හිංසනෙ,
මි පමාණෙ මූ බන්ධෙ ච ලූප ඡෙජ්දෙ සි බන්ධනෙ,
අස භක්ඛණෙ (අථො) ගහ උපාදනෙ (කියාදයො).

තනාදයො.

122 තනු විත්ථාරෙ සක සත්තිස්මිං දු පරිතාපෙ සනු දානස්මිං
වන යාචායං මනු බොධස්මිං හි ගතෙ අප පාපුනනස්මිං හි
කර කරණස්මිං භවති සි බන්ධෙ සු අභිස්සවනෙ (තනුආදීනි).

නිච්චං ණෙ ණය න්තා චුරාදයො.

123 චුර ථෙය්‍යෙ ලොක (ධාතු) දස්සනෙ අකි ලක්ඛණෙ,
සියා එක පතිසාතෙ (පුත) තක්ක විතක්කණෙ.

124 ලක්ඛ දස්සනඅංකෙසු වත්තතෙ මක්ඛ මක්ඛණෙ,
භක්ඛා'දනෙ මොක්ඛ මොචෙ සුඛ දුක්ඛ ච තක්‍රියෙ.

125 ලිඞ්ග චිත්තක්‍රියාදිසු මග මග්ග ගවෙසනෙ,
(පුනාපි) පථ විත්ථාරෙ කොලසෙ වච පලම්භනෙ.

126 වච්ච අජ්ඣායනෙ අච්ච පූජායං වච භාසනෙ,
රච පතියතනෙ සූච පෙසුඤ්ඤෙ රුච රොචනෙ.

127 මුච පමොචනෙ ලොච දස්සනෙ ක ච දිත්තියං,
සජ්ජා'ජ්ජ අජ්ජනෙ තජ්ජ තජ්ජනෙ වජ්ජ වජ්ජනෙ.

128 යුජ සංයමනෙ පූජ පූජායං තිජ තෙජනෙ,
පජ මග්ග සංවරණෙ ගතෙ භජ විභාජනෙ.

129 (අථො) භාජ පුථක්කාරෙ සභාජ පීති දස්සනෙ,
(අථොතු) ඝට ඝංඝාතෙ ඝට්ට සචලනාදිසු.

130 කුට කොට්ට ච්ඡෙදනෙ ච කුට අක්කොසනාදිසු,
නට නච්ච වට පුට භෙදෙ වණ්ට විභාජනෙ.

131 තුවට්ට එකසෙය්‍යනෙ සඨො විසරණෙ සියා,
ගුණ්ඨ ඔගුණ්ඨනෙ හෙඨ බාධායං වෙඨ වෙඨනෙ,
ගුඩි වෙඨෙ කඩි ඛඩි භෙදනෙ මඩි භූසනෙ

132 පඩ හඩ පරිභාසෙ දඩි ආණාය (මිරිතො),
තඩි සංතාළනෙ පිඩ සංඝාතෙ ජඩ්ඩ ජඩ්ඩනෙ.

133 වණ්ණ සංවණ්ණනෙ චුණ්ණ චුණ්ණනෙ ආණ පෙසනෙ.
ගණ සංකලනෙ කණ්ණ සවණෙ චින්ත චින්තනෙ.

134 සන්ත සං·කාවනෙ මන්ත ගුත්තභාසන ජානනෙ,
චිත සචෙතනාදීසු කිත්ත සංසද්දනෙ භවෙ.

135 යත නීය්‍යාතනෙ ගන්ථ සන්දබ්භ අත්ථ යාචනෙ,
කථ වාක්‍යප්පබන්ධෙච විද ඤාණෙ තුදෙ චුද.

136 ඡද'පවාරණෙ ඡද්ද වමනෙ ඡන්ද ඉච්ඡායං,
වදි'භිවාද ථොමෙසු හදි කල්‍යාණකම්මනි.

137 හිලාද තු සුඛෙ ගන්ධ සූචනෙ විධ කම්පනෙ,
රන්ධ පාකෙ (අථො) මාන පූජායං නු ඤුතිමහි තු.

138 ථන දෙව සද්දෙ ඌන පරිහාණෙ ථෙන චොරියෙ,
ධන සද්දෙ ඤප තොස තිසාන මාරණාදීසු.

139 ලප වාක්‍යෙ ඛිප දූහෙ රූප රොපණාදිසු,
පි තප්පණෙ සියා කප්ප විතක්කෙ ලභි වචනෙ.

140 (අථො) වති ගරහායං සමු සාන්ත්වන දස්සනෙ,
කමු ඉච්ඡාය කන්තමහි සියා ථොම සිලාඝනෙ.

141 තිමු තෙමන සංකාසු අම රොග ගතාදිසු,
සංගාම යුද්ධෙ වනෙනය්‍ය ඊර වාචා පකම්පනෙ.

142 වර ආවරණිච්ඡාසු යාචායං ධර ධාරණෙ,
තීර කම්මසමත්තිමහි පාර සමත්ථියාදිසු.

143 තුලු'ම්මානෙ බල සොවෙ සමයෙ පල රක්ඛණෙ,
කල සංකලනාදීසු හවෙ මීල නිමීලනෙ.

144 සීලු'පධාරණේ මූල රෙහණේ ලල ඉච්ඡනෙ,
දූල උක්ඛෙපණේ පූල මහත්තන සමුස්සයෙ

145 ඣුස සද්දෙ පිස පෙසෙ භූසා' ලංකාරණේ සියා,
රුස පාරුසියෙ බුංස අක්කොසෙ පුස පොසනෙ.

146 දිස උච්චාරණාදීසු වස අච්ඡාදනෙ සියා
රස'ස්සාදෙ රවෙ සෙනහෙ (අථො) සිස විසෙසනෙ.

147 සී බන්ධෙ මිස්ස සම්මිස්සෙ කුහ විම්හාපණේ සියා,
රහ චාගෙ ගතෙචාපි මහ පූජාය' මිරිතො.

148 පිහි'ච්ඡායං සියා වීළ ලජ්ජාය එල චාලනෙ,
හීළ ගාරහියෙ පීළ බාධායං තළ තාළනෙ,
ලළ ධාතූපසෙවායං (වත්තන්තී'මෙ) චූරාදයො.

සමත්තා සත්තගණා.

භූවාදිච රුධාදී ස්වාදයො ගණා,
කියාදී ච තනාදී ච චුරාදීතී'ධ සත්තධා.

ඉධ, මේ කසයින් ව්‍යාකරණයෙහි; භූවාදි ච, භූආදිය; රුධ දී ච, රුධිආදිය; දිවාදි, දිවුආදිය; ස්වාදයො, සු ආදිය; කියා දී ච, කී ආදිය; තනාදී ච, තනුආදිය; චුරාදී ඉති, චුරආදි යයි; ගණා, ධාතුගණයෝ; සත්තධා, සත්වැදෑරුම් වෙති.

ක්‍රියා වාචිත්ත මක්ඛාතු'මෙකෙකත්ථො බහු'දිතො
පයොගතො නුගන්තබ්බා අනෙකත්ථා හි ධාතවො.

ධාතවො, ධාතූහු; අනෙකත්ථා හි, නානා අර්ථ ඇත්තාමැයි; ක්‍රියාවාචිත්තං අක්ඛාතුං, ක්‍රියාවාචිබැව් කියන්ට; බහු, බොහෝ සේම; එකෙකත්ථොඋදිතො, එකෙකීඅර්ථය කියනලද්දේය; පයො ගතො, තෙවළා බුදුවදනින් හා ඒ ඒ ඇදුරන් පවුරුණෙන්; අනු ගන්තබ්බා, අනුව යායුතුවෙති දතයුත්තාහ.

හිතාය මන්දබුද්ධීනං ව්‍යත්තං වණ්ණක්කමා ලහුං,
රචිතා ධාතුමඤ්ජුසා සීලවංසෙන ධීමතා.

ධීමතා, ප්‍රාඥවූ; සීලවංසෙන, සීලවංසනමවූ තෙරහු විසින්; වණ්ණක්කමා, කකාරාදි අක්ෂරමාලාක්‍රමයෙන්; ව්‍යත්තං, ව්‍යක්ත කොට; ලහුං, (විස්තරක්‍රමය හළුහෙයින්ද ගාථාබන්ධ බැවින්ද ග්‍රහණධාරණසුකර බැවින්) සැහැල්ලුකොට; ධාතුමඤ්ජුසා, ධාතු මඤ්ජුසා නම්වූ ප්‍රකරණීතොම; මන්දබුද්ධීනං, හිතාය, අල්පබුද්ධීන්ට හිත පිණිස; රචිතා, රචනාකරණලද්දීය.

සද්ධම්ම පඞ්කෙරුහ රාජහංසො
ආසිණ්ණ ධම්මට්ඨිති සීලවංසො
යක්ඛද්දිලෙනාක්ඛ්‍ය නිවාසවාසී
යතිස්සරො සොයමිදං අකාසි.

සද්ධම්ම පඞ්කෙරුහ, සදහම් නැමති පියුමට; රාජහංසො, හස් රජෙක් බඳුවූ; ආසීණ්ණධම්මට්ඨිති, පතනලද ධර්‍මස්ථිති ඇති හෙවත් සද්ධර්‍මයාගේ බොහෝකල් පැවැත්ම පතන්නාවූ; සීලවංසො, සීලවංශ නම්වූ; යක්ඛද්දිලෙනාක්ඛ්‍යනිවාසවාසී, යක්ඛද්ධිලෙන වෙහෙර හෙවත් යක්ගිරිලෙන් වෙහෙර වසන්නාවූ සො අයං යතිස්සරො, හේ මේ ශ්‍රමණ නායකතෙමේ; ඉදං, මේ ප්‍රකරණය; අකාසි, කෙළේයි.

කච්චායන ධාතුමඤ්ජූසා සමත්තා.

ALPHABETICAL LIST.

භූ 2 අකි-ලක්ඛණෙ, සලකුණුකිරීමෙහි—To mark.

චු 123 අකි-ලක්ඛණෙ, සලකුණුකිරීමෙහි—To mark.

තු 87 අගා-සජ්ඣායනාදිසු, හැදෑරීම් ආදියෙහි-ආදි ශබ්දයෙන් මන්ත්‍ර පිරවීම් ගතයුතු.
To read, &c-To mutter charms.

භූ 6 අගි-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 6 අගඝ-ගතිකොටිල්ලෙ, වක්ව යාමෙහි.
To go tortuously.

භූ 7 අගඝ-අගඝනෙ, ඇගිමෙහි හෙවත් මිලවැඩීමෙහි.
To value.

භූ 10 අච්ච-අච්චනෙ, පිදීමෙහි—To worship.

චු 126 අච්ච-පූජායං, පිදීමෙහි—To worship.

භූ 12 අජ-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 16 අජ්ජ-අජ්ජනෙ, සැදීමෙහි හෙවත් සැපයීමෙහි.
To decorate, To acquire.

චු 127 අජ්ජ-අජ්ජනෙ, සැදීමෙහි හෙවත් සැපයීමෙහි.
To acquire.

භූ 9 අච-පූජාගතෙ, පිදීමෙහි යාමෙහි—To honor, To go.

භූ 11 අඡ-ආයාමෙ, ඇදීමෙහි.
To pull e. g. to pull a turner's wheel (to extend)

භූ 13 අඤ්ජු-බ්‍යත්ති ගති කන්ති මක්ඛණෙසු, ප්‍රකාශකිරීමය යාමය බැබලීමය ගෑමය යන මෙහි.
To reveal (manifest) to go, to shine, to anoint.

භූ 18 අට-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

තු 87 අට-අටනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 30 අණ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound.

භූ 28 අඩි අඩතෙථ, අඩසඛ්‍යාත ලිඟානීයෙහි.
(To produce or try) e. g. semen genitale.

භූ 30 අත-ගමනෙ, යාමෙහි-To go.

චු 135 අත්ථ-යාචනෙ, ඉල්වීමෙහි-To ask.

භූ 39 අද-භක්ඛණෙ, කෑමෙහි-To eat or devour.

භූ 35 අදි-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි-To bind, To imprison.

භූ 40 අද්ද-යාචන යාත්‍රාදිසු, ඉල්වීමෙහි ගමන් ආදියෙහි-
ආදිශබ්දයෙන් පීඩාගතයුතු.
To ask, to go—To injure or hurt &c.

භූ 44 අන-පාණනෙ, ජීවත්වීමෙහි-To breathe, to live.

භූ 35 අන්ද-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි-To bound.

සු 119 අප-පාපුණනෙ, පැමිණීමෙහි.
To reach, To gain, obtain.

ත 122 අප-පාපුණසම්ං, පැමිණීමෙහි.
To reach, To gain, obtain.

භූ 50 අබ්බ-ගුම්බනෙ, මල්දම්සෙයින් ගෙතීමෙහි, මුවහ
කිරීමෙහි.
(Probably) To string like a garland, or to screen.

භූ 50 අබ්බ-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 55 අම-ගමනෙ, ගමන්හි—To go.

චු 142 අම-රොග ගත්‍යාදිසු, රෝගයෙහි යාම් ආදියෙහි-
ආදි ශබ්දයෙන් භජනය ගතයුතු.
To be sick, To go—To serve.

භූ 49 අම්බ-සද්දෙ අස්සාදෙ තායනෙ, ශබ්දයෙහි ආස්වාද
යෙහි රැකීමෙහි-To sound, To taste, To protect.

භූ 57 අය-ගතිමහි, යාමෙහි—To go, To increase,

භූ 61 අර-නාසෙ ගතෙ, නැසීමෙහි ගමන්හි.
To destroy, To move.

භූ 81 අරහ-පූජායං, පිදීමෙහි—To revere.

භූ 66 අල-කලිලෙ, සැරසීමෙහි හෙවත් හැකිබැව්හි.
නැවැත්වීමෙහි—To adorn, To be able, or to prevent.

භූ 66 අලි-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි-To bind, To edify.

භූ 8 අව-රක්ඛණෙ, රැකීමෙහි—To protect.

භූ 72 අස-අදනෙ, අනුභවයෙහි—To eat.

භූ 100 අස-භුවි, වීමෙහි—To be.

කි 121 අස-භක්ඛණෙ අනුභවයෙහි-To swallow.

දි 116 අස-උක්ඛෙපණෙ, දැමීමෙහි හෙවත් ඉවත්කිරීමෙහි
To throw away or to lay aside.

චු 138 ආණ-පෙසනෙ, මෙහෙයීමෙහි
To urge, to guide, to command.

 භූ 77 ආස–උපවෙසනෙ, හිඳීමෙහි—To sit.

සු 97 ඉ–අජ්ඣායනෙ ගතිමහි, හැදෑරීමෙහි යාමෙහි.
To study, To go.

භූ 4 ඉක්ඛ–දස්සනංකෙසු, දැක්මෙහි සලකුණුකිරීමෙහි.
To see, To mark.

භූ 6 ඉගි–ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 13 ඉජ–කම්පනෙ, කම්පාවෙහි—To quake, To shake.

භූ 29 ඉණ–ගතෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 35 ඉදි–පරමිස්සරියෙ, උතුම් ඉසුරෙහි.
To have supreme power and superhuman faculties.

භූ 44 ඉධ–සිඞ්මහි, සිඞකිරීමෙහි—To flourish.

දි 110 ඉධ–සංසිඞ්වුඩ්සු, නිපදවීමෙහි වැඩීමෙහි.
To prosper, To increase.

භූ 44 ඉන්ධ–දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

තු 93 ඉරිය–වත්තනෙ, පැවැත්මෙහි—To exist, To live.

භූ 72 ඉස–පරියෙසෙ, සෙවීමෙහි—To search.

භූ 72 ඉසු–ඉච්ඡායං, කැමතිවීමෙහි—To wish.

භූ 76 ඉස්ස–ඉස්සායං, ඊර්ෂ්‍යාවෙහි හෙවත් නොඉවසීමෙහි.
To envy, To be impatient.

චු 141 ඊර–වාචා පකම්පනෙ, කීමෙහි කම්පාවෙහි.
To talk, To shake.

භූ 83 ඊහ–ඝට්ටනෙ–උත්සාහයෙහි—To endeavour.

තු 86 උච–සද්දෙ සමවායෙ, ශබ්දකිරීමෙහි රැස්වීමෙහි.
To sound, To be gathered together.

භූ 8 උජ්ඣ–උස්සග්ගෙ, හැරීමෙහි හෙවත් දෑමීමෙහි.
To quit, To abandon.

භූ 11 උඡ–උඡනෙ, ඇවිලීමෙහි, සිඟීමෙහි.
To glean, To pick up.

භූ 34 උදි–සව කිලෙදනෙ, වැගිරීමෙහි තෙත්වීමෙහි.
To ooze or flow, To wet.

භූ 53 උදුහ–අදනෙ, කෑමෙහි—To eat.

භූ 50 උබ්බ–ධාරණෙ, දැරීමෙහි—To bear.

භූ 73 උසු–දහෙ, දැවීමෙහි—To burn.

භූ 57 උසූය–දොසාවිකරණෙ, දොස් පලකිරීමෙහි.
To detract from.

චු 138 ඌන-පරිහාණේ, පිරිහීමෙහි.
To diminish, To deduct.

භූ 82 ඌහ-විතක්කෙ, කල්පනා කිරීමෙහි.
To consider, To reason.

භූ 13 එජ-කම්පනෙ, සැලීමෙහි—To tremble.

භූ 42 එධ-වුඩ්ඪියං, වැඩීමෙහි –To increase.

භූ 26 එරඩි-හිංසායං, හිංසායෙහි.
To oppress or injure.

භූ 3 කකි-ලොලත්තනෙ යානෙ, ඇලලීමෙහි යාමෙහි.
To churn, to move.

භූ 4 කඞ්ඛ-කඞ්ඛණේ, සැකකිරීමෙහි. කැමතිවීමෙහි.
To doubt, to desire.

දි 105 කච-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

චු 127 කච-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

භූ 10 කච-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

භූ 19 කට-මද්දනෙ, මැඩීමෙහි—To suppress.

භූ 19 කට-සංවරණේ ගතෙ, ආවරණයෙහි, යාමෙහි.
To cover or screen, To move.

භූ 23 කඨ-සොසන පාකෙසු, වියලීමෙහි, පිසීමෙහි.
To dry, To boil.

භූ 23 කඨි-සොසෙ, වියලීමෙහි—To dry.

භූ 24 කඩි-භෙදෙ, බිඳීමෙහි—To break.

භූ 28 කඩ්ඪ-කඩ්ඪණේ, ඇදීමෙහි—To drag.

භූ 29 කණ-මීලනෙ, ඇස නොදල්වීමෙහි—To wink.

භූ 30 කණ-සද්දෙ, ශබ්දයෙහි—To sound.

චු 131 කඩි-භෙදනෙ, බිඳීමෙහි හෙවත් කැඩීමෙහි.
To break, As to remove the pulp.

භූ 69 කණ්ඩුව-කණ්ඩුවන සරණ ඡෙදන ද්‍රවෙසු, කැසුමෙහි හිංසායෙහි, සිඳීමෙහි, ද්‍රවබැවිහි.
To scratch, To injure, cut, Liquify.

චු 133 කණ්ණ-සවණේ, ඇසීමෙහි—To hear.

රු 103 කති-ඡෙදෙ, සිඳීමෙහි—To cut.

භූ 31 කත්ථ-සිලාඝායං, ගුණයෙන් උසස්කිරීමෙහි.
To eulogize.

චු 135 කථ-වාක්‍යප්පබන්ධෙ, වචනප්‍රබන්ධයෙහි හෙවත් කථාකිරීමෙහි.
To compose, To narrate.

භූ 44 කන-දිත්‍ති ගති කන්තාසං, බැබලීමෙහි, යාමෙහි, කැමතිවීමෙහි—To shine, To go, To wish.

භූ 37 කන්‍ද-අව්හාන රොදනෙසු, ආමන්ත්‍රණයෙහි, හැඬීමෙහි—To call, To cry or weep.

තු 90 කප-අච්ඡාදනෙ, වැසීමෙහි හෙවත් ඇදීමෙහි,
To cover, or to dress.

භූ 46 කපි-කිඤ්චිචලනෙ, මඳක්සැලීමෙහි.
To tremble slightly.

භූ 49 කප්ප-සාමත්‍ථෙ, පොහොසත්බැව්හි—To be able.

චු 139 කප්ප-චින්තනෙ, තැකීමෙහි හෙවත් කල්පනාකිරීමෙහි
To consider, To think.

භූ 53 කමු-පදවික්ඛෙපෙ, පය නගා යාමෙහි.
To walk, To go, To step.

ජු 101 කමු-යාත්‍රායං, යාමෙහි—To walk or go.

චු 140 කමු ඉච්ඡාය කන්තිමහි, කැමතිවීමෙහි, කාන්තියෙහි.
To wish, To shine.

භූ 49 කම්බ-සංවරණෙ, වැසීමෙහි—To cover.

තු 122 කර-කරණස්මිං, කිරීමෙහි—To make.

භූ 27 කරණ්ඩ-භාජනත්‍ථමහි, බඳුන් අර්‍ථයෙහි,
To make a casket.

භූ 54 කලමු ගිලානෙ, ගිලන්බැව්හි-To be weak or faint

භූ 66 කල-කලිලෙ සැරසීමෙහි හෙවත් හැකිබැව්හි නොහොත් නැවැත්මෙහි.
To adorn, or to be able, To prevent.

චු 143 කල සංකලනාදීසු-ගිණීම් ආදියෙහි, ආදිශබ්දයෙන් ක්‍ෂෙපාදියගතයුතු-To count, etc—To throw or add.

භූ 66 කල්ල-සජ්ජනෙ, සැරසීමෙහි නොහොත් රොග මුක්තියෙහි—To adorn, to recover from sickness.

භූ 78 කස-ගතෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 78 කස-හිංසා විලෙඛණෙ, පෙළීමෙහි, ඉරිඇදීමෙහි, සෑමෙහි—To oppress, to draw lines, to plough.

භූ 76 කසස-කසසණෙ, සෑමෙහි—To plough.
දි 105 කා-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound.
භූ 79 කාස-දිත්තිමහි සජ්ජනෙ, බැබලීමෙහි, සෑදීමෙහි.
To shine, To prepare.
භූ 9 කිඤ්ච අවමද්දනෙ, මැඩීමෙහි—To bruise.
භූ 30 කිත-වාසාදෙ, විසීම් ආදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන් රොගාපනයන සංසයාදිය දතයුතු.
To dwell,-To heal To doubt.
චු 134 කිත්ත-සංසද්දනෙ, මොනවට කීමෙහි.
To praise, To commend.
තු 93 කිර-විකිරණෙ, විසිරීමෙහි—To scatter.
භූ 54 කිලමු=කලමු-ගිලානෙ, ගිලන්වීමෙහි.
To be weak or faint.
භූ 34 කිලිදි-පරිදෙවාදෙ, විලාපබසින් හැඬීම්ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් ආර්ද්‍රභාවාදිය ගතයුතු.
To lament---To become wet etc.
දි 115 කිලිස-උපතාපෙ, තැවීමෙහි-To be distressed.
භූ 78 කිස-සානෙ, තුනීකිරීමෙහි නොහොත් සනගෑමෙහි.
To make thin, Or to whet.
කි 120 කී-විනිමයෙ, ද්‍රව්‍යගණුදෙනු කිරීමෙහි.
To buy, To exchange.
භූ 64 කීල-බන්ධෙ, බැදීමෙහි—To bind, To wedge.
භූ 84 කීළ-විහාරෙ, කෙළිමෙහි To play, To line.
භූ 2 කු-සද්දෙ කුච්ඡිතෙ, ශබ්දකිරීමෙහි, කුත්සිතයෙහි.
To sound, To contemn.
භූ 2 කුක-ආදානෙ, ගැනීමෙහි-To take, To accept.
භූ 8 කුච-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි-To sound.
තු 85 කුච-සංකොචනෙ, හැකිලීමෙහි.
To straiten, To narrow or to contract.
භූ 20 කුට-ඡෙදනෙ, කැපීමෙහි-To cut.
තු 87 කුට-ඡෙදකොටිල්ලෙසු, කැපීමෙහි, කුටිලත්‍වයෙහි.
To cut, To make crooked.
චු 130 කුට-ඡෙදනෙ, සිදීමෙහි හෙවත් කෙටීමෙහි-To cut.

චු 130 ංකුට-ආකොටනාදිසු කෙටිමෙහි හෙවත් ගැසීමෙහි ආදිශබ්දයෙන් ප්‍රතාපනාදිය ගතයුතු.
To be stopped, or obstructed-To be prevented from moving.

භූ 22 කුඨි-සොසෙ, වියලීමෙහි-To dry.

භූ 26 කුඩි-දහෙ, දැවීමෙහි-To burn.

භූ 30 කුණ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි-To sound.

තු 88 කුථ-සංකෙලසනෙ, දුක්ඛිතබැව්හි.
To be distressed, putrefy.

දි 109 කුධ-කොපෙ, කිපීමෙහි.
To be wrathful, To be flushed with anger.

දි 111 කුප-කොපෙ, කිපීමෙහි-To be angry.

භූ 61 කුර-අක්කොසෙ, බැණීමෙහි.
To censure, to curse.

තු 94 කුර-සද්දදනෙසු ශබ්දයෙහි, කෑමෙහි.
To sound, To eat.

භූ 73 කුස-අක්කොසෙ, නපුරුකොට බිණීමෙහි.
To censure, to curse.

තු 95 කුස-ඡෙදනපූරණෙ, සිඳීමෙහි, පිරීමෙහි.
To cut, to fill.

චු 147 කුහ-විම්හාපනෙ, විසමපත්කිරීමෙහි.
To excite wonder.

භූ 16 කූජ-අව්‍යත්තසද්දෙ, නොවියත් හඬෙහි.
To coo, To sound inarticulately.

භූ 64 කුල-ආවරණෙ, වැලකීමෙහි—To enclose.

භූ 2 කෙ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි-To sound.

භූ 68 කෙල-සංචලනාදිසු, සැලීම් ආදියෙහි-ආදිශබ්ද යෙන් ගමන් ගතයුතු—To shake,-To go or move.

භූ 71 කෙව-සෙකෙ, තෙම්මෙහි නොහොත් ඉසීමෙහි.
To wet or sprinkle.

භූ 20 කොට්ට-ඡෙදනෙ, කැපීමෙහි හෙවත් කැඩීමෙහි.
To cut, To break.

චු 130 කොට්ට-ඡෙදනෙ, කෙටීමෙහි හෙවත් කැපීමෙහි.
To cut, To pound.

භූ 30 ඣණ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි.
To sound in general or musically.

භූ 17 ඛජ-ගමනවෙකල්ලෙ, ගමන්විකලත්වයෙහි නොහොත් කොරගසායාමෙහි—To lame.

භූ 16 ඛජ්ජ-භක්ඛණෙ, කෑමෙහි.
To eat cakes &c. sometimes like a goblin.

භූ 24 ඛඩි-ඡිදෙ, බිඳීමෙහි නොහොත් කැඩීමෙහි.
To break.

චු 131 ඛඩි-භෙදනෙ-බිඳීමෙහි—To break.

චු 131 ඛදි-පක්ඛන්දනාදීසු, පැනීම් ආදියෙහි-ආදිශබ්ද යෙන් ආපල වොඩ්ඪති ගමන සොසනසෙවදනද්‍ද ගතයුතු.
To gush out &c—To flow, To go, To jump to dry, To sweat.

භූ 44 ඛන-අවදාරණෙ, කැණීමෙහි—To dig.

භූ 44 ඛනු-අවදාරණෙ, කැණීමෙහි-To dig.

භූ 53 ඛමු-සහණෙ, ඉවසීමෙහි—To bear or endure.

භූ 52 ඛම්භ-පතිබන්ධෙ, තදවීමෙහි නොහොත් ඔබාමැඩි මෙහි—To impede

භූ 59 ඛර-සෙකනාසෙ, තෙම්මෙහි, නැසීමෙහි.
To drop or let fall, To destroy.

භූ 62 ඛල-සංචලනෙ, සැලීමෙහි—To shake, To wash, &c.

ස 67 ඛල-සොචෙය්‍ය, පවිත්‍රබැව්හි—To purify.

චු 143 ඛල-සොචෙ සංචයෙ, සුචියෙහි රැස්කිරීමෙහි.
To clean, To collect.

භූ 79 ඛස-හිංසායං, හිංසායෙහි—To injure.

රු 97 ඛා-පකථනෙ, කීමෙහි-To relate.

දි 104 ඛා-පකාසනෙ, ප්‍රකාශකිරීමෙහි.
To manifest, to publish.

භූ 39 ඛාද-භක්ඛණෙ, කෑමෙහි.
To eat cakes &c sometimes like a goblin.

දි 107 ඛිද-දීනභාවෙ, බැගෑපත්බැව්හි—To be distressed.

තු 90 ඛිප පෙරණේ, යැවීමෙහි.
To Throw or cast, To direct.

කි 121 ඛිප-ඛෙපෙ, දැමීමෙහි නොහොත් දුරුකිරීමෙහි.
To cast or throw away.

භූ 66 ඛිල-කාඨිනෙන, තදබැව්හි.
To be hard, To disobey.

භූ 4 ඛි-ඛයෙ, ක්ෂයවීමෙහි නොහොත් ගෙවීමෙහි–To wane.

දි 104 ඛී-ඛයෙ, ගෙවීමෙහි—To wane.

ස 119 ඛී-ඛයමහි, ගෙවීමෙහි—To injure or kill.

භූ 40 ඛුද-ජිඝච්ඡායං, කුසගින්නවිමෙහි—To be hungry.

භූ 51 ඛුභ-සංචලෙ, ඇලලීමෙහි.
To be confused, or agitated.

දි 112 ඛුභ-චලෙ, ඇලලීමෙහි—To be confused or agitated.

භූ 59 ඛුර-ඡිදසම්ං, සිඳීමෙහි—To cut.

තු 94 ඛුර-ඡෙදෙ විලෙඛණේ, කැපීමෙහි, ඉරීමෙහි
නොහොත් ඉරිගැසීමෙහි–To cut, To scratch.

චු 105 ඛුංස-අක්කොසෙ, බැණීමෙහි.
To censure, to curse.

භූ 68 ඛෙල-සංචලනාදීසු, සැලීම්ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන්
ගමන්ගතයුතු–To shake &c. To tremble, To move.

චු 97 ඛ්‍යා පකථනෙ, කීමෙහි—To relate.

භූ 16 ගජ්ජ-සද්දනෙ, ශබ්දකිරීමෙහි.
To sound like thunder, to roar (lion,) to use harsh speech.

භූ 25 ගඩි-වදනෙකදෙසමහි, මුහුණේ එක්දෙසෙක්හි.
To affect the cheek-The cheek.

භූ 25 ගඩි-සන්නිචයෙ, රැස්කිරීමෙහි.
To collect (The blood as for a boil.)

චු 133 ගණ-සංකලනෙ, ගිණීමෙහි.
To count To calculate.

භූ 33 ගද-ව්‍යත්තවචෙ, ව්‍යත්බස්කීමෙහි.
To speak eloquently.

චු 135 ගන්ථ-සන්දබෙහ, ගෙතීමෙහි—To arrange.

චු 137 ගන්ධ-සූචනෙ, ප්‍රකාශකිරීමෙහි.
To publish, to arrange.

භූ 50 ගබ්බ–දප්පෙ, එඩියෙහි නොහොත් අබිමන්හි.
To be proud or haughty.

භූ 52 ගබ්භ–පාගබ්භියෙ වධෙ, ප්‍රගල්භයෙහි නොහොත් බුහුටිබැව්හි, වධයෙහි.
To be bold or confident, to injure.

භූ 1 ගමු–ගතිමහි, යාමෙහි—To go.

භූ 60 ගර නිගරණෙ සෙකෙ, වැගිරීමෙහි, තෙමීමෙහි.
To drop, to let fall.

භූ 83 ගරහ–නින්‍දායං, නින්‍දාකිරීමෙහි—To contemn.

භූ 64 ගල–අදනෙ, කෑමෙහි—To devour, to eat.

භූ 75 ගවෙස–මග්ගණෙ, සෙවීමෙහි—To search.

භූ 72 ගස–අදනෙ, කෑමෙහි—To eat.

කී 121 ගහ–උපාදානෙ, ගැන්මෙහි—To take.

දී 105 ගා–සද්දෙ, අඩකිරීමෙහි—To sound or to sing.

භූ 42 ගාධ–පතිඨායං, පිහිටීමෙහි—To stand, to remain.

භූ 84 ගාහ–විලොළනෙ, ඇලලීමෙහි—To churn, to stir.

සු 119 ගි–සද්දනෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound or sing.

දී 110 ගිධ–ගෙධෙ, ගිජුවීමෙහි නොහොත් පැතීමෙහි.
To be greedy or to desire.

තු 93 ගිර–නිගිරණාදිසු, කීම් ආදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන් විඥාපනය ශබ්දය යනාදි ගතයුතු.
To speak &c-To cause to understand, to sing.

භූ 64 ගිල–අදනෙ, කෑමෙහි-To devour, To eat.

තු 94 ගිල–අදනෙ, කෑමෙහි-To devour, To eat.

දී 113 ගිලා–හාසක්ඛයෙ, සතුටුගෙවීමෙහි නොහොත් මිරිකීමෙහි.
To be languid or weary.

භූ 16 ගුජ–අව්‍යත්තසද්දෙ, නොවියත් අඬෙහි.
To sound inarticulately as bees &c.

චු 131 ගුඩි–වෙඨෙ, වෙළීමෙහි—To surround, to wrap.

භූ 29 ගුණ–අභ්‍යාසෙ, පුරුදුකිරීමෙහි.
To train, To practise.

චු 131 ගුණ්ඨ–ඔගුණ්ඨනෙ, වෙළීමෙහි.
To surround, To cover the head with a cloth.

භූ 41 ගුඨ-වෙඨනෙ, වෙළිමෙහි.
To bind or en-wrap.

භූ 45 ගුප-ගොපනෙ, රකිමෙහි—To guard or protect,

භූ 45 ගුප-සංවරණෙ, වැසීමෙහි —To conceal, to hide.

භූ 50 ගුම්භ-ගුම්භනෙ, මල්දම්සෙයින් ගෙතීමෙහි හෙවත් මුවහකිරීමෙහි නොහොත් ක්‍රියාවෙහි.
To string together, Likewise to screen, or to act.

භූ 81 ගුහ-සංවරණෙ, වැසීමෙහි-To conceal or hide.

තු 96 ගුළ-පරිවත්තනෙ, පෙරලීමෙහි නොහොත් වටකිරීමෙහි—To surround, to roll.

තු 96 ගුළ-මොක්ඛ-මිදීමෙහි-වෙෂ්ටනරක්‍ෂණචූණ්ණනාදියෙහි දතයුතු.
To release, to deliver, to wrap, to protect, to grind.

භූ 32 ගොත්‍ර-වංසෙ, වංසයෙහි.
To found a family, to propagate or perpetuate a race.

භූ 21 ඝට-ඊහනෙ, උත්සාහකිරීමෙහි-To endeavour.

චු 131 ඝට-විසරණෙ, හිංසායෙහි-To injure.

චු 129 ඝට-සංඝාතෙ, ගැටීමෙහි නොහොත් රැස්වීමෙහි.
To strike, to collect.

භූ 21 ඝට-සංඝට්ටනෙ, ගැටීමෙහි.
To rub or strike together.

චු 129 ඝට්ට-සංචලනාදිසු, සැලීම් ආදියෙහි.
To shake &c to strike together.

භූ 59 ඝර-සෙචනම්හි, තෙමීමෙහි හෙවත් වැගිරීමෙහි.
To wet or to drop.

භූ 72 ඝස-අදනසම්ං, කෑමෙහි—To eat.

භූ 76 ඝංස-ඝංසනෙ, ඝර්ෂණයෙහි හෙවත් ඉලීමෙහි.
To shake, to strike together, to rub .

දි 105 ඝා-ගන්ධොපාදනෙ, ගඳගැන්මෙහි හෙවත් ඉඹීමෙහි.
To inhale smell.

භූ 20 ඝුට-ඝොසෙ පතිඝාතෙ, ඝොෂාකිරීමෙහි, නැසීමෙහි.
To cry loudly or to kill.

තු 94 ඝුර-භීමෙ, භයෙහි—To fear. .

භූ 74 ඝුස-සද්දසම්ං, ශබ්දකිරීමෙහි-To cry aloud, to shout.

D

චු 145 ඣුස-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි-To sound loudly.

භූ 4 චක්ඛ-දස්සෙ, දක්මෙහි-To see.

භූ 14 චජ-හානියංදානෙපි, හානියෙහි දීමෙහි.
To abandon, to give.

චු 130 චට-භෙදෙ, බිදීමෙහි—To break.

භූ 24 චඩි-චණ්ඩික්කෙ, චණ්ඩබැවිහි—To be wrathful, fierce.

තූ 88 චන-යාචනෙ, ඉල්වීමෙහි—To beg.

භූ 34 චදි-කන්තිහ්ලාදනෙ, බැබලීමෙහි, සුවවිඳීමෙහි.
To shine, to gladden.

භූ 48 චප-සාන්ත්වෙ, නැලවීමෙහි-To caress, to console.

තූ 91 චප සාන්තවනෙ, නැලවීමෙහි.
To caress, To console.

භූ 50 චබ්බ-අදනෙ, කෑමෙහි-To masticate.

තූ 92 චමු-අදනෙ, කෑමෙහි-To eat.

භූ 60 චර-ගතිභක්ඛණෙසු, යාමෙහි, කෑමෙහි.
To move, To eat.

භූ 62 චල-කම්පනෙ, සැලීමෙහි—To shake.

භූ 57 චාය-සම්පූජනෙ, පිදීමෙහි—To worship.

කී 120 චි-චයෙ, රැස්කිරීමෙහි—To collect.

භූ 4 චික්ඛ-වාචෙ, කීමෙහි—To speak.

භූ 20 චිට-අක්කොසෙ පෙසනෙ, අක්‍රොෂබස්කීමෙහි,
යැවීමෙහි—To censure, to revile, to cause to
go as a messenger.

භූ 21 චිට-උත්තාසෙ, තැතිගැන්මෙහි—To tremble.

භූ 30 චිත-සඤ්ඤාණෙ, සිතීමෙහි-To think or recollect on.

චු 134 චිත-සංචෙතනාදිසු, සිතීම් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන්
සම්මානනාදිය ගතයුතු.
To recollect, To be sensible or rational &c (to remember)

චු 133 චින්ත-චින්තනෙ, සිතීමෙහි—To think, to recollect.

තූ 95 චිල-වාසෙ, අච්ඡාදනයෙහි.
To put on clothes.

භූ 10 චු-චවනෙ, චුතවීමෙහි.
To pass away from existence, to die.

චු 133 චුණ්ණ-චුණ්ණනෙ, සුණුකිරීමෙහි—To grind into powder.

චු 135 චුද්‍-නුදෙ, දැම්මෙහි (මෙහෙයීමෙහි)
To throw, or to ask, or interrogate.

භූ 45 චුප-මන්‍දගනෙ, ලැසිගමින්හි-To move slowly.

භූ 49 චුම්බ-වදනසංයොගෙ, මුඛයෙන් මුඛයයෙදීමෙහි හෙවත් සිඹිමෙහි—To kiss.

චු 123 චුර-ථෙය්‍ය, සොරකම් කිරීමෙහි-To steal.

භූ 67 චුල්ල-භාවක්‍රියෙ, ශෘඞ්ගාරභාවයෙන් ජාතලිලාවිලාසාදියකිරීමෙහි- To manifest one's meaning, to coquet.

භූ 67 චූල-මද්‍දනෙ, මැඩිමෙහි.
To dally, To wanton, or to rub.

භූ 68 චෙල-සංචලනාදිසු, සැලිම්ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් ගමන්ගතයුතු—To shake, to go or move.

චු 132 ඡඩ්ඩ-ඡඩ්ඩනෙ, දැම්මෙහි—To throw.

චු 136 ඡද-අපවාරණෙ, වැසීමෙහි—To cover, to close.

චු 136 ඡද්‍ද-වමනෙ, වමනකිරීමෙහි-To vomit.

චු 136 ඡන්‍ද-ඉච්ඡායං, කැමතිවීමෙහි—To wish.

තු 92 ඡමු-නිලනෙ, නින්‍දයෙහි.
To reproach, to abuse.

තු 93 ඡමු-අදනෙ, කෑමෙහි—To eat.

භූ 61 ඡර-ඡෙදෙ, සැපීමෙහි—To cut.

රු 103 ඡිදි-ද්වෙධාකරණෙ, දෙකඩකොට කැපීමෙහි.
To divide, To cut in two.

දි 107 ඡිදි-ද්වෙධාකරණෙ, දෙකඩකොට සැපීමෙහි.
To divide, To cut.

තු 91 ඡුප-ඵස්සෙ, සිපගැන්මෙහි නොහොත් ස්පර්ශකිරීමෙහි—To touch.

තු 92 ඡුභ-නිච්ඡුභෙ, කාරාදැම්මෙහි—To spit out.

භූ 7 ජග්ඝ-හසනෙ, සිනාසීමෙහි - To laugh

භූ 21 ජට-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි—To collect, To clot.

දි 111 ජන-උප්පාදෙ, ඉපදීමෙහි—To be born

භූ 46 ජප-ව්‍යත්තවචෙ, ව්‍යත්කීමෙහි.
To speak, to meditate

භූ 46 ජප්ප-ව්‍යත්තවචෙ, කීමෙහි.
To speak, to meditate, also to whisper,

භූ 51 ජම්භ-ගත්තවිනාමෙ, ශරීරය නැමීමෙහි හෙවත් නැවීමෙහි ලීලායෙහි පැලඹීමෙහි.
To bend the body, to arouse oneself.

තු 92 ජම්භ-ජම්භනෙ, ශරීරය නැමීමෙහි හෙවත් නැවීමෙහි ලීලායෙහි පැලඹීමෙහි—To gape, or yawn.

භූ 59 ජර-ජීරණෙ, දිරීමෙහි–To grow old, to decay.

භූ 62 ජල-දිත්තියං, බැබලීමෙහි–To shine, to blaze.

භූ 61 ජාගර-සුපිනක්ඛයෙ, නිද්‍රාක්ෂයෙහි හෙවත් නොනිදා හිදීමෙහි–To wake, to be awake.

හු 97 ජී-ජයෙ, දිනීමෙහි—To excel, to conquer.

කි 120 ජී-ජයෙ, දිනීමෙහි—To excel, to conquer.

ගු 17 ජී-ජයෙ, දිනීමෙහි—To excel to conquer.

භූ 68 ජීව-පාණධාරණෙ, පණදැරීමෙහි නොහොත් ජීවත්වීමෙහි–To live.

ගු 17 ජු-ජවෙ, දිවීමෙහි–To move quickly.

භූ 31 ජුත-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

භූ 21 ඣට-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි–To collect.

භූ 48 ඣප-දාහෙ, දැවීමෙහි–To burn, to heat.

චු 139 ඣප-දාහෙ, දැවීමෙහි—To burn, to heat:

තු 93 ඣමු-දාහෙ, දැවීමෙහි—To burn, to heat (eat.)

භූ 79 ඣස-හිංසායං, හිංසායෙහි—To kill, to hurt.

දි 106 ඣා-චින්තනෙ, සිතීමෙහි—To meditate.

ගු 18 ඣෙ-චින්තායං, සිතීමෙහි—To meditate, to think.

චු 138 ඤප-තොසන නිසාන මරණාදිසු, සතුටුවීමය තියුණු කිරීමය මැරීමය යනාදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන් ස්තුතිගතයුතු.
To please, to sharpen, to kill &c-to praise.

කි 120 ඤා-අවබොධනෙ, දැන්මෙහි–To know, to understand.

භූ 3 ටික-ගමනෙ, යාමෙහි—To go or move.

හු 98 ඨා-ගතිනිවුත්තියං, ගමන්වැලකීමෙහි නොහොත් සිටීමෙහි–To stay.

තු 92 ඨුභ-නිට්ඨුභනෙ, කාරාදැමීමෙහි–To spit out.

චු 98 ඩී-වෙහාසගමනෙ, අහසින්යාමෙහි.
To fly in the air.

භූ 77 ඩංස-ඩංසනෙ, දෂ්ටකිරීමෙහි—To bite, to sting.

චු 98 ණී-පාපනෙ, පැමිනීමෙහි—To lead or guide.

භූ 3 තකි-ගතාදිසු, යාම්ආදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන් සහන
හාස කිච්ඡජීවන දිප්ති විතක්ක යන මොහු ගතයුතු.
To go &c-to be patient, To laugh, To live in trouble,
To shine, To fancy, to reason.

චු 123 තක්ක-විතක්කණෙ, කල්පනාකිරීමෙහි.
To reason, To think, To infer.

භූ 12 තච්ඡ-තනුක්‍රියෙ, තුනීකිරීමෙහි නොහොත්
සැසීමෙහි—To make thin.

භූ 15 තජ්ජ-තජ්ජනෙ, තැතිගැන්මෙහි.
To blame, To reprove.

චු 127 තජ්ජ-තජ්ජනෙ, තැතිගැන්මෙහි.
To blame To reprove.

භූ 21 තට්ට ඡේදනෙ, කැපීමෙහි—To cut.

චු 132 තඩි-සංතාළනෙ, තැළීමෙහි—To beat.

භූ 41 තදි-ආලසියෙ, මැලිවීමෙහි.
To be lazy, To be idle.

ත 122 තනු-විත්ථාරෙ, පැතිරීමෙහි.
To spread (to make also)

භූ 45 තප-ඉස්සරියෙ, ඉසුරුමත්වීමෙහි—To be eminent.

භූ 45 තප-සන්තාපෙ, තැවීමෙහි—To heat.

දි 111 තප-සන්තාපපීනනෙ, තැවීමෙහි, පිනාවීමෙහි.
To burn, To glad.

භූ 46 තප්ප-සන්තප්පනෙ, තැවීමෙහි--To be glad.

භූ 47 තප්ප-සන්තගතෙච්ඡෙදෙ තක්කෙ හිංසාදිසු, සාන්
තය යාමය සිඳීමය තර්කය පෙළීමය යනාදියෙහි
ආදිශබ්දයෙන් දවනකෙලසාදිය දතයුතු.
To conciliate, To go, To cut, To think, To injure &c-
To play To be sorry,

භූ 45 තපු-උබ්බෙගෙ, කලකිරීමෙහි හෙවත් බියපත්වීමෙහි,
To regret, To fear,

භූ 56 තම-සාන්තවාදියෙ, සැනසීමෙහි, පසුබැසීමෙහි (ගිලන්බැව් ඉච්ඡාසු දතයුතු)
To conciliate, To be distressed in body, to be weary, to desire.

භූ 56 තම-සංකාවිභූසනෙ, සැකෙහි, සැරසීමෙහි.
To hesitate, to doubt, to decorate.

භූ 58 තර-තරණස්මිං, එතරවීමෙහි නොහොත් පිහිනිමෙහි—To pass over or across, to swim.

භූ 65 තල-පතිට්ඨායං, පිහිටීමෙහි-To fix, to found.

භූ 74 තස-උබ්බෙගෙ, බියපත්වීමෙහි-To fear.

දි 115 තස-පිපාසනෙ, බොනුකැමතිවීමෙහි—To thirst.

චු 148 තළ-තාළනෙ, තැළීමෙහි—To beat, to crush.

දි 107 තා-පාලනෙ, රැකීමෙහි-To preserve.

භූ 57 තාය-සන්තානෙ, නොසිඳපැවැත්මෙහි.
To continue, to preserve,

භූ 14 තිජ-ඛමනිසානෙසු, ඉවසීමෙහි, තියුණුකිරීමෙහි.
To bear, to sharpen.

චු 128 තජ-තෙජනෙ, තියුණුකිරීමෙහි—To sharpen.

චු 141 තිමු-තෙමනසංකාසු, තෙමීමෙහි, සැකකිරීමෙහි.
To wet, To hesitate, to doubt.

තු 95 තිල-සෙනහෙ, මෘදුකිරීමෙහි—To be unctuous.

චු 142 තීර-කම්මසමත්තිමහි, ක්‍රියානිමවීමෙහි—To finish.

භූ 28 තුඩි-තොඩනෙ, මිරිකීමෙහි හෝ ඉරීමෙහි.
To squeeze, to tear.

තු 85 තුද-ව්‍යථායං, පෙළීමෙහි—To tease, to goad.

චු 143 තුල-උම්මානෙ, කිරීමෙහි —To weigh.

චු 131 තුවට්ට-එකසයනෙ, එක්ව සැතපීමෙහි.
To recline with any one.

භූ 73 තුස-සන්තොසෙ, සතුටුවීමෙහි—To be glad.

දි 114 තුස-තොසෙ, සතුටුවීමෙහි—To be glad.

භූ 74 ත්‍රස-උබ්බෙගෙ, බියපත්වීමෙහි—To fear.

චු 123 ථක-පතිඝාතෙ, ඇවිරීමෙහි නොහොත් වැසීමෙහි.
To oppose, To shut, To cover,

චු 138 ථන-දෙවසද්දෙ, අහසගජිනාකිරීමෙහි—To thunder.

භූ 52 ථම්භ-පතිබන්ධෙ, තදවීමෙහි-To block, to stop.

භූ 58 ථර-සත්ථරණෙ, ඇතිරීමෙහි—To spread.

තු 90 ථින සංඝාතෙ, ගැටීමෙහි හෝ රැස්කිරීමෙහි.
To thicken.

භූ 56 ථිම-සංඝාතෙ ගැටීමෙහි හෝ රැස්කිරීමෙහි.
To strike. to thicken, to congeal.

කී 120 ථු-අභිත්ථවෙ, පැසසීමෙහි—To praise.

තු 96 ථුස-අප්පක්‍රියායං, අල්පක්‍රියායෙහි නොහොත් සුළුකිරීමෙහි—To separate husk or chaff from grain.

භූ 67 ථූල-අකාසසයෙ, අකාසකිරීමෙහි—To grow fat.

තු 95 ථූල-චයෙ, රැස්කිරීමෙහි—To thicken, to collect.

චු 138 ථෙන-චොරියෙ, සොරකම් කිරීමෙහි—To steal.

චු 140 ථොම-සිලාඝනෙ, පැසසීමෙහි.
To praise, to thank.

චු 132 දණ්ඩ-ආණායං, ඇණවීමෙහි නොහොත් ආඥකිරීමෙහි—To punish, To command.

භූ 37 දද-දානෙ, දීමෙහි—To give.

දි 112 දප-හාසෙ, සතුටුවීමෙහි—To be glad, To boast.

භූ 53 දබ්භ-ගන්ථනෙ, ගෙතීමෙහි
To arrange, to string.

භූ 55 දම-දමනෙ, දමීමෙහි—To tame.

භූ 57 දය-දානගතිරක්ඛාහිංසාදිසු, දීමය, යාමය, රැකීමය, පෙළීමය, යනාදියෙහි-ආදි ශබ්දයෙන්-ගැණීම් ආදියයි—To give, to move, to protect, to injure &c. to take.

භූ 60 දර-ඩාහෙ විදාරණෙ, දැවීමෙහි පැලීමෙහි
To burn, To tear.

භූ 63 දල-දිත්තිවිදාරණෙ, බැබලීමෙහි පැලීමෙහි
To shine, To tear.

භූ 63 දල-දුග්ගතියං, දිළිඳුවීමෙහි-To be poor.

භූ 40 දළිද්ද-දුග්ගතියං, දිළිඳුවීමෙහි-To be poor.

භූ 69 දව-දවනෙ, කෙළීමෙහි-To play.

භූ 82 දහ-භස්මීකරණෙපතිට්ඨායං, භස්කිරීමෙහි පිහිටීමෙහි-To burn to ashes, to set up.

භූ 77 දංස-ඩංසනෙ, ඩැසීමෙහි නොහොත් දෂ්ටක්‍රීමෙහි.
To bite, to sting

භූ 41 දා-දානෙ, දීමෙහි—To give.

භූ 41 දා-දවෙ, ද්‍රවයෙහි නොහොත් දියවීමෙහි.
To liquify, To drop.

ජු 101 දා-දානෙ, දීමෙහි—To give.

දි 108 දා-දානෙ, දීමෙහි—To give.

දි 108 දා-අවඛණ්ඩනෙ, සිඳීමෙහි—To cut.

දි 108 දා-සුපනෙ, නිදීමෙහි—To sleep.

භූ 4 දික්ඛ-මුණ්ඩියොපනයන, නියම, වතාදෙසෙසු, මුඩු කිරීම. සිෂ්‍යයන්ගැන්ම, නිතර කළයුතු සිරිත, ආඥනතුකවත දීම හෙවත් කීම යන මෙහි.
To shave, to approach or bring near (a pupil), to practise religious precepts, to initiate into or point out religious rites, observances.

දි 112 දිප-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

දි 104 දිවු=කීළා විජිගිංසා වොහාර ජුති ථොමිතෙ, කෙළිම දිනනුකැමතිබව ගණුදෙනුකිරීම බැබලීම පැසසීම යනමෙහි.

To play, to wish to conquer, to exchange, to shine, to praise.

භූ 75 දිස=පෙක්ඛණෙ, බැලීමෙහි=To see.

භූ 79 දිස-අතිසජ්ජනාදිසු, දීම්ආදියෙහි—ආදිශබ්දයෙන් කථනාදිසි— To give &c-to speak.

තු 96 දිස-අතිසජ්ජනාදිසු, දීම්ආදියෙහි- ආදිශබ්දයෙන් කථනාදිය ගතයුතු—To give &c-to speak

දි 115 දිස-අප්පීතිමහි, නොසතුටුවීමෙහි—To displease

චු 146 දිස-උච්චාරණාදිසු, කීම්ආදියෙහි.
To speak &c, to give, to order.

භූ 83 දිහ-උපචයෙ, රැස්කිරීමෙහි.
To collect, to put plaster,

දි 108 දී—වයෙ, ක්‍ෂයවීමෙහි නොහොත් ගෙවීමෙහි.
To become extinct, To decay.

භූ 41 දු-ගතිවුඩ්ඪිසු, ගමන්වැඩීමෙහි—To go, to increase.

තු 122. දු-පරිතාපෙ, තැවීමෙහි.
To burn morally or figuratively, to be in pain.

චු 121 දුක්ඛ-තක්‍රියෙ, දුක්වීමෙහි—To sorrow for

භූ 53 දුහ-ජිගිංසනෙ, පෙළනුකැමතිවීමෙහි.
wishing to punish.

චු 144 දුල-උක්ඛෙපෙ, උඩදැමීමෙහි—To raise, to throw up.

භූ 73 දුස-අප්පීතෙ, නොසතුටුවීමෙහි—To displease.

දි 115 දුස-අප්පීතිමහි, නොසතුටුවීමෙහි—To displease.

භූ 83 දුහ-පපූරණෙ නාසෙ, අතිශයින් පිරීමෙහි හෙවත් දෙවීමෙහි නැසීමෙහි.
To fill mostly, or to milk, to destroy.

භූ 69 දෙවු-දෙවනෙ, කෙළිමෙහි නොහොත් හැඬීමෙහි.
To sport, to lament.

චු 133 ධන-සද්දෙ, අඬකිරීමෙහි—To make a sound.

භූ 56 ධම-ධමනෙ, අඬකිරීමෙහි ගිනිපිඹීමෙහි.
To blow chanks, &c. to blow a fire.

භූ 59 ධර-ධාරණමහි, දැරීමෙහි—To hold, To bear.

චු 142 ධර-ධාරණෙ, දැරීමෙහි—To hold, To bear.

භූ 76 ධංස-පධංසනෙ, නැසීමෙහි—To fall off.

භූ 42 ධා-ධාරණෙ, දැරීමෙහි—To have, to hold.

ජු 101 ධා-ධාරණෙ, දැරීමෙහි—To have, to hold.

භූ 70 ධාව-ගමනවුඩ්ඪිමහි, ගමන්වැඩිමෙහි නොහොත් දිවීමෙහි—To run.

භූ 56 ධුම-සංඝාතෙ, නැසීමෙහි—To collect, to kill.

භූ 71 ධුව-යාත්‍රාපිරෙසු, ගමන්හි ස්ථිරබැව්හි.
To go, to be firm.

කි 120 ධු-කම්පනෙ, සැලීමෙහි—To shake.

භූ 47 ධුප-සන්තපනෙ, තැවීමෙහි—To heat, to fumigate.

භූ 44 ධෙ-පානෙ, පීමෙහි—To drink.

භූ 70 ධොවු ධොවනෙ, දෙවීමෙහි හෙවත් සේදීමෙහි.
To make clean, to wash.

භූ 9 නච්ච-නච්චනෙ, නැටීමෙහි—To dance.

භූ 18 නට-නච්චෙ, නැටීමෙහි—To dance.

චු 130 නට-නච්චෙ, නැටීමෙහි—To dance.

භූ 39 නද-අව්‍යත්තසද්දෙ, නොවියත් ශබ්දයෙහි.
To sound inarticulately.

භූ 32 නන්ද-සමිද්ධියං සමිද්ධියෙහි හෙවත් සතුටුවීමෙහි.
To thrive or to be pleased.

තු 90 නද්ධ-විනද්ධනෙ, වැළඳගැන්මෙහි.
To bind or tie.

තු 91 නහ-විහිංසායං, හිංසායෙහි—To injure.

භූ 55 නම-නමෙ, නැමීමෙහි—To bow, To bend.

භූ 57 නය-ගතිම්හි, යාමෙහි—To move.

භූ 61 නර-නයෙ, පැමිනීමෙහි—To lead or guide.

දි 116 නස-අදස්සනෙ, නොදැක්මෙහි හෙවත් නැසීමෙහි.
To destroy or disappear.

දි 117 නහ-සජ්ජනබන්ධනෙ, සැදීමෙහි බැඳීමෙහි.
To make ready for wars &c. to bind.

දි 118 නහ-සොචෙ, පිරිසිදුවීමෙහි—To bathe or purify.

භූ 31 නාථ-යාචනසන්තාපිස්සරියාසිංසනෙසු, ඉල්වීමය තැවීමය ඉසුරුබවය පැතීමය යන මෙහි.
To ask, to heat, to rule execllently, to hope, (for good)

භූ 33 නින්ද-ගරහායං, නින්දාකිරීමෙහි—To abuse.

භූ 63 නීල-වණ්ණෙ, නිලීමෙහි හෙවත් නිල්වන්පැහැයෙහි
To dye, tinge.

චු 137 නු-ථුතිම්හි, සතුතිකිරීමෙහි—To praise.

තු 85 නුද-ඛෙපණෙ, දුරුකිරීමෙහි—To send or throw away.

භූ 1 පච-පාකෙ, පිසීමෙහි – To cook.

භූ 10 පච-යාතෙ, ගමන්හි—To go.

චු 122 පජ-මග්ගසංවරණෙ ගතෙ, මගඅවුරායාමෙහි.
To touch (or to go so as to hinder the way).

භූ 18 පට-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 22 පඨ-ව්‍යත්තවචෙ, වියත්බසෙහි—To speak fluently.

චු 132 පඩ-පරිභාසෙ, බැණීමෙහි—To abuse.

භූ 25 පණ්ඩ-උපසඩනෙ*ලිඞ්ගවෙකල්ලෙ, ලිඞ්ගඋත්පාටන ලිඞ්ගවිකල යන මෙහි.
To make a eunuch or to be a eunuch.

---

* නිඝණ්ඩුයෙහි දු කියත්.

භූ 26 පඩි-ගතෙ, යාමෙහි—To go.
භූ 29 පණ-ව්‍යොහාරථොමෙසු, ගණුදෙනුකිරීමය නොහොත් වෙළඳාම්කිරීමය සතුතිකිරීමය යන මෙහි.
To exchange goods &c. to praise.
භූ 30 පත-ගමනෙ, යාමෙහි—To fall.
භූ 32 පථ-ගතෙ, යාමෙහි—To go.
චු 89 පථ-විත්ථාරෙ, ඇතිරීමෙහි—To sprea .
දි 109 පද-ගතෙ, යාමෙහි—To go.
භූ 32 පත්ථ-ගතෙ, යාමෙහි - To go.
භූ 57 පය-ගතිමහි, යාමෙහි—To go, (or give)
භූ 67 පල-රක්ඛගතෙසු, රැකීමෙහි, යාමෙහි.
To protect, to go.
භූ 65 පල්ල-නිනෙන ගමනෙ, නිම්නයෙහි, යාමෙහි.
To be low, to go.
භූ 62 පලු-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.
භූ 75 පංස-නාසනෙ, නැසීමෙහි—To defile, or destroy.
භූ 99 පා-පානෙ, පීමෙහි—To drink.
භූ 99 පා-රක්ඛණෙ, රැකීමෙහි—To protect.
භූ 57 පාය-වුඩ්ඪියං, වැඩීමෙහි—To grow.
චු 142 පාර-සාමත්ථියාදිසු, සමත්බැව් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් පූරණසමාපත්ති ගතයුතු.
To be clever &c. to fill, to complete.
චු 143 පාල-රක්ඛණෙ රැකීමෙහි—To protect.
භූ 75 පා-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To noose.
භූ 12 පිජ-පීළනෙ, පෙළීමෙහි—To torture.
භූ 21 පිට-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි—To collect.
චු 133 පිඩ-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි—To heap.
භූ 26 පිඩි-සංඝාතආදිසු, රැස්කිරීම් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් සංහතාදිය ගතයුතු.
To collect &c., to heap.
රු 103 පිස-සංචුණ්ණනෙ, සුණුකිරීමෙහි—To grind.
චු 145 පිස-පෙසෙ, යැවීමෙහි නොහොත් ගමින්හි.
To send.
දි 118 පිහ-ඉච්ඡායං, කැමතිවීමෙහි—To wish.

චු 148 පිහ-ඉච්ඡායං, කැමතිවීමෙහි—To wish.

කි 121 පී-තප්පණෙ, තර්පණයෙහි නොහොත් පිනාවීමෙහි.
To please.

චු 139 පී-තප්පණෙ, තර්පණයෙහි නොහොත් පිනාවීමෙහි.
To please.

භූ 22 පීඨ-හිංසනධාරණෙ, පෙළීමෙහි, දැරීමෙහි.
To injure, to support.

භූ 62 පීලු-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

චු 148 පීළ-බාධායං, පෙළීමෙහි—To injure.

භූ 48 පු-පවණෙ, පිරිසිදුකිරීමෙහි—To purify.

කි 120 පු-පවණෙ, පිරිසිදුකිරීමෙහි—To purify.

භූ 11 පුච්ඡ සම්පුච්ඡනෙ, පිළිවිසීමෙහි හෙවත් විචාරීමෙහි.
To ask.

භූ 11 පුඤ්ඡ-පුඤ්ඡනෙ, පිසීමෙහි—To wipe.

චු 139 පුට-භෙදෙ, බිඳීමෙහි—To break, to grind.

තු 88 පිණ-සුභක්‍රියෙ, සුභක්‍රියායෙහි—To be virtuous.

භූ 32 පුථ-විත්ථාරෙ, පුළුල්කිරීමෙහි—To spread.

තු 88 පුථ-පාකෙ පූතිභාවෙ, පැසවීමෙහි කුණුවීමෙහි.
To boil, To rot.

තු 89 පුථ-විත්ථාරෙ, පුළුල්කිරීමෙහි—To spread.

භූ 32 පුථු-විත්ථාරෙ, පුළුල්කිරීමෙහි—To spread.

තු 90 පුන-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි—To collect.

භූ 48 පුප්ඵ-විකසනෙ, පිපීමෙහි—To blow, to expand.

භූ 50 පුබ්බ-පූරණෙ, පිරීමෙහි—To fill.

භූ 56 පුම-ධමනෙ, ගිනිපිඹීමෙහි—To blow a fire.

චු 144 පුල-මහත්තනසමුස්සයෙ, මහත්කිරීම ගොඩකිරීම
යන මෙහි—To enlarge, to heap.

භූ 73 පුස-පොසනෙ, වැඩීමෙහි—To nourish.

චු 145 පුස-පොසනෙ, වැඩීමෙහි—To nourish.

චු 128 පූජ-පූජායං, පිදීමෙහි—To worship.

භූ 61 පූර-පූරණෙ, පිරීමෙහි—To fill.

භූ 68 පෙල-සචලනාදිසු, සැලීම්ආදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන්
ගමන්ගතයුතු.
To shake &c., to move.

භූ 68 ප්ලව-ගතෙ, යාමෙහි—To go (by leaps).

භූ 34 ඵදි-කිඤ්චිචලනෙ, මඳක්සැලීමෙහි.
To quake, shake slowly.

භූ 58 ඵර-සම්ඵරණෙ, පැතිරීමෙහි.
To spread, to, pervade.

භූ 63 ඵල-නිප්ඵත්තියං, නිපදීමෙහි නොහොත් හමගැණීමෙහි—To be fruitful, to reward.

චු 148 ඵල-ඵාලනෙ, පැළීමෙහි —To burst.

භූ 19 ඵුට-විසරණාදිසු, පිසිරීම් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් විකසනභෙදන පරිහාස දතයුතු.
To expand &c. to blow, to split, to mock.

භූ 58 ඵුර-චලනාදො, සැලීම්ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් ස්ඵුරණ හෙවත් සොභනගතයුතු.
To throb &c. to shake or quiver.

තු 94 ඵුර-සංචලනාදිසු, සැලීම්ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් පීනනාදිය ගතයුතු.
To throb &c. to joy, to shake.

භූ 62 ඵුල්ල-විකාසෙ, පිපීමෙහි —To blossom, to bud.

තු 96 ඵුස-ඵස්සෙ, පැහැසීමෙහි හෙවත් ස්පර්ශකිරීමෙහි.
To touch.

භූ 29 ඵෙන-ගතෙ, යාමෙහි— To bubble

භූ 43 බධ-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To bind

භූ 43 බන්ධ-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To bind

භූ 64 බල-පාණනෙ, ජීවත්වීමෙහි—To live, to hoard

භූ 84 බහ-වුඩ්ඪියං, වැඩීමෙහි—To increase

භූ 81 බහු-සංඛ්‍යාණෙ, ගිණීමෙහි—To count, to number

භූ 41 බාධ-බාධායං, පෙළීමෙහි—To afflict.

තු 95 බිල-භෙදෙ, බිඳීමෙහි—To break, to divide.

භූ 42 බුධ-බොධනෙ, අවබොධකිරීමෙහි.
To know, to understand.

දි 109 බුධ-අවගමනාදිසු අත්ථෙසු, දැනීමආදි අර්ථයන්හි ආදිශබ්දයෙන් විඥාපන ගතයුතු.
To know &c. to teach.

භූ 32 බ්‍යථ-භීතිචලනෙසු, බියෙහි සැලීමෙහි.
To fear, to shake, to pain.

භු 84 බ්‍රහ-වුඩ්ඪියං, වැඩිමෙහි—To increase.

භූ 99 බ්‍රූ-වියත්තියං වාචායං, වියත්බස් කීමෙහි.
To speak eloquently.

භූ 94 බ්‍රූහ-වුඩ්ඪියං, වැඩීමෙහි—To increase.

භු 5 භක්ඛ-අදනම්හි, කෑමෙහි—To eat.

චු 124 භක්ඛ-අදනෙ, කෑමෙහි—To eat.

භූ 35 භගන්ද-සෙචනෙ, තෙත්විමෙහි නොහොත් වැගිරීමෙහි.
To wet, to sprinkle.

භූ 13 භජ-සංසෙවනෙ, සෙවීමෙහි—To serve.

තූ 87 භජ-සෙවාපුථක්කාරෙ, සෙවීමෙහි වෙන්කිරීමෙහි.
To serve, to separate.

චු 138 භජ-විභාජනෙ, බෙදීමෙහි—To divide.

භූ 17 භජ්ජ-පාකෙ, පිසීමෙහි හෙවත් බැදීමෙහි.
To cook, to roast.

භු 12 භඤ්ජ-අවමද්දනෙ, බිඳීමෙහි හෙවත් කැඩීමෙහි.
To break.

භු 20 භට-භත්‍යං, බැලමෙහෙකිරීමෙහි.
To labour for wages.

භූ 28 භණ-භාසනෙ, කීමෙහි—To speak, to tell.

චු 132 භඩ-පරිභාසෙ, බැණීමෙහි.
To blame, to divide, or to utter angrily.

භූ 24 භඩි-භණ්ඩනෙ, ඩබරකිරීමෙහි—To quarrel

භු 35 භද්ද-කල්‍යාණකම්මනි, යහපත් ක්‍රියායෙහි.
To do an auspicious act.

චු 136 භදි-කල්‍යාණකම්මනි, යහපත් ක්‍රියායෙහි.
To do an auspicious act

භු 54 භමු-අනවට්ඨානෙ, අනවස්ථානයෙහි භ්‍රමයෙහි මුළාවෙහි.
To wander, to be unfixed either in mind or in action.

භූ 58 භර-භරණස්මිං පොෂණයෙහි.
To nourish, to cherish

භූ 74 භස-භස්මීකරණෙ, හළුකිරීමෙහි.
To reduce to ashes

දි 116 භස-අධොපාතෙ, යටබලානිමෙහි—To fall down,

භූ 99 භා-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.

චු 109 භාජ-පුථක්කාරෙ, වෙන්කිරීමෙහි නොහොත් බෙදීමෙහි
To divide

භූ 77 භාස-වාචායදිත්තියං, කීමෙහි බැබලීමෙහි.
To speak, to shine

භූ 7 භික්ඛ-යාචෙ, සිඟීමෙහි නොහොත් ඉල්ලීමෙහි.
To beg, to obtain

රු 103 භිද-විදාරණෙ, බිඳීමෙහි—To tear, to break

දි 107 භිද-විදාරණෙ, බිඳීමෙහි—To tear, to break

භූ 51 භී-භයෙ, භයගැන්මෙහි—To fear

තු 86 භුජ-කොටිල්ලෙ, කුටිලත්වයෙහි—To be crooked

රු 102 භුජ-පාලනභොජනෙ, රැකීමෙහි අනුභවයෙහි.
To save, to eat.

භූ 1 භූ-සත්තායං, වීමෙහි.
To be (to become, to exist, to be born)

සු 97 භූ-සත්තායං, වීමෙහි—To be

භූ 77 භූස-අලඞ්කාරෙ, සැරසීමෙහි.
To decorate, to adorn

චු 145 භූස-අලඞ්කාරෙ, සැරසීමෙහි—To decorate

භූ 2 මකි-මණ්ඩනෙ, සැරසීමෙහි—To grace, to adorn

චු 124 මක්ඛ-මක්ඛණෙ, මැකීමෙහි—To detract ..

භූ 6 මග-එසනෙ, සෙවීමෙහි—To seek

චු 125 මග-ගවෙසනෙ, සෙවීමෙහි—To seek

චු 125 මග්ග-ගවෙසනෙ, සෙවීමෙහි—To seek

භූ 9 මච-රොචනෙ, බැබලීමෙහි—To shine

භූ 10 මචි-ධාරණෙ, දැරීමෙහි · To hold

භූ 15 මජ්ජ-සංසුද්ධියං, පිරිසිදුකිරීමෙහි හෙවත් මැදීමෙහි.
To clean, to polish

දි 106 මජ්ජ-සුද්ධියං, පිරිසිදුකිරීමෙහි හෙවත් මැදීමෙහි.
To cleanse

චු 131 මඩි-භූසනෙ, සැරසීමෙහි—To decorate

භූ 30 මණ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound inarticulately

භූ 24 මණ්ඩ-විභූසනෙ, සැරසීමෙහි—To decorate

භූ 31 මථ-විලොළනෙ, ඇලලීමෙහි—To churn

භූ 36 මද-සන්තොසෙ, සතුටුවීමෙහි—To be glad.

දි 107 මද-උම්මාදෙ, උම්තුවීමෙහි නොහොත් මත්වීමෙහි
To madden or intoxicate.

භූ 36 මදි-බාලෙය, නුනුවනෙහි.
To be an idiot or a fool

භූ 30 මද්ද-මද්දනෙ, මැඩිමෙහි—To grind, to powder

දි 111 මන-ඤාණෙ, දැන්මෙහි—To know

ස 122 මනු-බොධසම්ං, දැන්මෙහි—To know

චු 134 මන්ත-ගුත්තභාසනජානනෙ, සඟවාකීමෙහි දැන්මෙහි.
To speak privately, to counsel, to know

භූ 31 මන්ථ-විලොළනෙ, ඇලලීමෙහි.
To hur', to kill, to churn

භූ 57 මය-ගතිමහි, යාමෙහි—To go, to move

භූ 59 මර-පාණචාගෙ, පණහැරීමෙහි නොහොත් මැරී
මෙහි—To die

භූ 65 මල-අවධාරණෙ, නියතකිරීමෙහි හෝ දැරීමෙහි.
To sure, to hold

භූ 65 මල්ල-අවධාරණෙ, නියමකිරීමෙහි හෝ දැරීමෙහි.
To ascertain, to hold

භූ 72 මස-ආමසනෙ, ස්පර්ශයෙහි-To touch

භූ 73 මසු-මච්ඡෙරෙ, මසුරුවීමෙහි.
To be covetous (to extremity)

භූ 81 මහ-පූජායං, පිදීමෙහි-To revere, to worship

භූ 81 මහ-සත්තායං, වීමෙහි—To be

චු 147 මහ-පූජායං, පිදීමෙහි-To worship

ජු 99 මා-පමාණෙ, මිනීමෙහි-To mete, to measure

කී 121 මා පමාණෙ, මිනීමෙහි-To mete, to measure

භූ 44 මාන-පූජායං, පිදීමෙහි-To respect

චු 137 මාන-පූජායං, පිදීමෙහි-To respect

කී 121 මි-හිංසනෙ, පෙළීමෙහි-To injure, (to scatter)

කී 121 මි-පමාණෙ, පමණකිරීමෙහි-To measure

භූ 40 මිද-සිනෙහනෙ, සෙනහ ඉපදවීමෙහි.
To be unctuous, to be oily

තු 89 මිද-හිංසනෙ, හිංසනයෙහි-To injure

දි 107 මිද-සිනෙහනෙ, සෙනහඉපදවීමෙහි.
To be unctuous, to be oily.

දි 113 මිලා-ගත්තවිනාමෙ, සිරුරුමැඩීමෙහි හෙවත් මලානයෙහි—To fade, to be weak.

භූ 79 මිස-මිලනෙ, ඇස වැසීමෙහි—To twinkle.

චු 147 මිස්ස-සම්මිසෙ, මුසුකිරීමෙහි—To mix.

භූ 83 මිහ-සෙචනෙ, තෙමීමෙහි—To shed

භූ 63 මිල-නිමිලනෙ, ඇස නොදූල්වීමෙහි—To wink

චු 143 මිල-නිමිලනෙ, ඇස නොදූල්වීමෙහි—To wink

භූ 55 මු-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To bind

කි 121 මු-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To bind

රු 102 මුච-මොචනෙ, මිදීමෙහි—To loose

දි 105 මුච-මොචනෙ, මිදීමෙහි—To loose, to set free

චු 127 මුච-පමොචනෙ, මිදීමෙහි—To loose

භූ 11 මුච්ඡ-මොහසම්ං, මුළාවීමෙහි—To faint

භූ 15 මුජ්ජ-මුජ්ජනෙ, ගැලීමෙහි හෙවත් කිමිදීමෙහි. To dive.

භූ 21 මුට-මද්දනෙ, මැඩීමෙහි—To rub

සු 98 මුණ-ඤාණෙ, දැන්මෙහි—To know, to vow

භූ 25 මුඩි-ඛණ්ඩනෙ, සිඳීමෙහි නොහොත් කැපීමෙහි To cleave or cut

භූ 36 මුද-සන්තොසෙ, සතුටුවීමෙහි To be glad, to rejoice

භූ 72 මුස-සම්මොසෙ, මුළාවීමෙහි—To wander

තු 96 මුස-ථෙය්‍යෙ, සොරකම්කිරීමෙහි—To steal, to rob

භූ 81 මුහ-මුච්ඡායං, මුසපත්වීමෙහි නොහොත් නොදැන්මෙහි To forget, to be ignorant

දි 117 මුහ-වෙචිත්තෙ, නොදැන්මෙහි—To be foolish

භූ 65 මූල-පතිට්ඨායං, පිහිටීමෙහි හෝ පැලවීමෙහි To stand or to be rooted

චු 144 මූල-රොහණෙ, හටගැන්මෙහි—To plant

භූ 27 මෙඩි-කොටිල්ලෙ, වක්බවෙහි—To be crooked

චු 124 මොක්ඛ-මොචෙ, මිදීමෙහි—To let go, to release

භූ 14 යජ-දෙවච්චනෙ දානසංගතිකරණෙසු, දෙවියන් පිදීමය දීමය එක්වීමය කිරීමය යන මෙහි. To worship a deity, to give, to join, to do.

භූ 30 යත-පතියතනෙ, උත්සාහකිරීමෙහි
To persevere.

චු 135 යත-නියෳාතනෙ, පාවාදීමෙහි—To offer, to deliver.

භූ 52 යභ-මෙථුනෙ, මෙවුන්දම්සෙවීමෙහි.
To cohabit, to copulate.

භූ 55 යම-උපරමෙ නාසෙ, වැළකීමෙහි, නැසීමෙහි.
To prevent, to die.

දි 116 යසු-පයතනෙ, උත්සාහකිරීමෙහි.
To endeavour, to persevere.

සු 99 යා-පාපුනෙ, පැමිනීමෙහි.
To arrive, to go.

භූ 8 යාච-යාචනෙ, ඉල්වීමෙහි—To ask, to beg.

භූ 57 යු-මිස්සනෙ, මිශ්‍රකිරීමෙහි—To mix, to join.

රු 102 යුජ-යොගෙ, යෙදීමෙහි—To combine.

දි 106 යුජ-සමාධිම්හි, සමාධියෙහි.
To meditate the tranquillity of mind of a hermit.

චු 128 යුජ-සංයමනෙ, සංයමයෙහි.
To vow a religious vow.

භූ 43 යුධ-සම්පහාරෙ, සටන්කිරීමෙහි හෙවත් යුඬ කිරී
මෙහි—To fight.

දි 109 යුධ-යුජ්ඣනෙ, යුඬකිරීමෙහි—To battle.

භූ 5 රක්ඛ-රක්ඛණම්හි, රැකීමෙහි—To protect.

චු 126 රච-පතියතනෙ, |ප්‍රතියත්නයෙහි.
To make efforts, to arrange.

භූ 12 රජ-රාගෙ, රැදීමෙහි නොහොත් ඇලීමෙහි.
To dye, to colour.

දි 106 රජ-රාගෙ, රැදීමෙහි නොහොත් ඇලීමෙහි.
To dye, to colour.

භූ 18 රට-පරිභාසනෙ, බැණීමෙහි නොහොත් බසින්
බයගැන්මෙහි.
To revile, to abuse.

භූ 26 රඩි-හිංසායං, පෙළීමෙහි—To injure.

භූ 30 රණ-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound.

භූ 38 රද-විලෙඛණෙ, ඉරිඇදීමෙහි.
To tear (scratch), to scrape.

භූ 39 රද-භක්ඛණෙ, කෑමෙහි—To eat.

චු 137 රන්ධ-පාකෙ, පිසීමෙහි—To cook, to boil.
භූ 45 රප-වාක්‍යෙ, කීමෙහි—To speak.
භූ 51 රභ-රාභස්ස ආරම්භෙ, ක්‍රෑරබැව්හි පටන්ගැන්මෙහි
To be cruel, to begin.
භූ 54 රමු-කීළායං, කෙළීමෙහි—To sport or to play.
භූ 48 රම්බ-අවසංසනෙ, එලීමෙහි—To hang.
භූ 57 රය-ගතිම්හි, යාමෙහි—To go, to move.
භූ 74 රස-අස්සාදෙ, ආස්වාදයෙහි නොහොත් රසවිදීමෙහි
To taste, to relish.
චු 146 රස-අස්සාදෙ රවෙ සෙනහෙ, රසවිදීමෙහි ශබ්දකිරී
මෙහි සිනිදුකිරීමෙහි—To taste, to sound, to soften.
භූ 81 රහ-චාගස්මිං, හැරීමෙහි—To abandon.
චු 147 රහ-චාගෙ ගතෙ, හැරීමෙහි යාමෙහි.
To quit, to give up, to go.
හු 100 රා-ආදානෙ, ගැන්මෙහි—To get.
භූ 12 රාජ-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.
භූ 43 රාධ-හිංසාය සංරාධෙ, පෙළීමෙහි, සිත්ගැණීමෙහි.
To injure, to please.
දි 109 රාධ-හිංසාය සිද්ධියං, පෙළීමෙහි සිද්ධකිරීමෙහි.
To injure, to accomplish.
භූ 59 රි-සන්තතිස්මිං, සන්තානයෙහි හෙවත් දරුවන් පිළි
සිඳීමෙහි—To bear or to conceive.
භූ 6 රිඟි-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.
තු 85 රිච-ඛරණෙ, වැගිරීමෙහි-To spill, to flow or purge.
රු 102 රිච-රෙචනෙ, විරේචනකිරීමෙහි—To purge.
භූ 59 රු-ගතෙ, යාමෙහි—To go.
භූ 8 රුච-දිත්තියං, බැබලීමෙහි—To shine.
දි 105 රුච-රොචනෙ, තුෂ්ටියෙහි—To please.
චු 126 රුච-රොචනෙ, තුෂ්ටියෙහි—To please.
තු 87 රුජ-රොගෙ, රිදීමෙහි හෙවත් බිඳීමෙහි.
To be sick, to break.
භූ 23 රුධ-උපඝාතෙ, තැළීමෙහි හෝ ගැසීමෙහි.
To strike or to knock down.

භූ 37 රුදි-අස්සුවිමොචනෙ, කඳුලුම්දීමෙහි නොහොත් හැඬීමෙහි—To weep.

රු 102 රුධි-ආවරණෙ, වැලකීමෙහි
To impede, to oppose.

දි 110 රුධි-ආවරණාදිසු, වැලකීම් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් අභිලාස ගතයුතු.
To impede &c., to oppose, to desire.

දි 112 රූප-නාසෙ පකාසෙ, නැසීමෙහි ප්‍රකාශකිරීමෙහි.
To destroy, to expound.

චු 139 රූප-රොපණාදිසු, රොපණයකිරීම් ආදියෙහි.
To plant &c.

තු 91 රුම්භ-උප්පීලනාදිසු, පෙළීම් ආදියෙහි.
To strike &c., to froth, to inflict pain.

භූ 73 රුස-හිංසායං, හිංසාකිරීමෙහි—To hurt.

භූ 73 රුස-ආලෙපෙ, ගැල්වීමෙහි—To anoint.

දි 115 රුස-රොසෙ, රොස්වීමෙහි—To be angry.

චු 145 රුස-පාරුසියෙ, පරුස බැව්හි.
To be passionate or wrathful.

භූ 82 රුහ-සඤ්ජනනෙ, හටගැනීමෙහි නොහොත් ඉපදීමෙහි
To grow from a seed, to be born

චු 124 ලක්ඛ-දස්සනංකෙසු, දැකීමෙහි සලකුණුකිරීමෙහි.
To see, to mark

භූ 6 ලග-සඞ්ගෙ, එලීමෙහි—To hang.

භූ 7 ලඝි-සොසගතිසු, වියලීමෙහි යාමෙහි
To dry, to go.

භූ 15 ලජ්ජ-ලජ්ජනෙ, ලජ්ජාවීමෙහි—To be ashamed.

චු 11 ලඤ්ජ-ලක්ඛණෙ, සලකුණුකිරීමෙහි—To mark.

භූ 27 ලඩි-ජිගුච්ඡනෙ, පිළිකුල්කිරීමෙහි—To abhor,

භූ 45 ලප-වාක්‍යෙ, කීමෙහි—To speak.

චු 139 ලප-වාක්‍යෙ, කීමෙහි—To speak.

භූ 51 ලභ-ලාභෙ, ලැබීමෙහි—To obtain.

දි 112 ලභ-ලාභෙ, ලැබීමෙහි—To obtain.

චු 139 ලභි-වචනෙ, වචාකිරීමෙහි—To cheat.

භූ 48 ලම්බ-අවසංසනෙ, එලීමෙහි—To hang.

චු 144 ලල-ඉච්ඡනෙ, කැමතිවීමෙහි—To desire.

භූ 74 'ලස–කන්තාශතේ, කාන්තියෙහි නොහොත් බැබලී මෙහි—To shine.

භූ 84 ලළ–විලාසෙ, ලීලායෙහි—To frolic, to lull

චු 148 ලළ–උපසෙව්‍යං, නැලවීමෙහි—To console

භූ 100 ලා–ආදනෙ, ගැන්මෙහි—To take

තු 85 ලිඛ–ලෙඛණෙ, ලිමෙහි—To write

භූ 6 ලිගි–ගමනෙ, යාමෙහි—To go

චු 125 ලිඟ–චිත්‍රක්‍රියාදිසු, සිතියම් ආදියෙහි ආදිශබ්දයෙන් ගමන්ගතයුතු—To paint &c., to go

රු 103 ලිප–ලිම්පනෙ, ගැල්වීමෙහි—To smear

දි 114 ලිස–ලෙසෙ, ඇලවීමෙහි අඩුකිරීමෙහි හෝ. To embrace or lessen

භූ 81 ලිහ–අස්සාදෙ ලෙවීමෙහි To taste with tongue, to lick.

දි 114 ලී–සිලෙසෙ ද්‍රවීකාරෙ, ඇලීමෙහි ද්‍රවකිරීමෙහි. To adhere or cling to, to melt or liquefy.

කි 121 ලුප–ඡෙදෙ, කැපීමෙහි—To cut.

දි 106 ලුජ–විනාසෙ, නැසීමෙහි—To destroy.

භූ 9 ලුබ–අප නයනෙ, පහකිරීමෙහි නොහොත් ඉදිරී මෙහි—To pare or peel.

භූ 20 ලුඨ–ලොඨනෙ, පෙරලීමෙහි. To stir, to agitate.

භූ 23 ලුඨ–උපඝාතෙ තැළීමෙහි–To knock down.

රු 103 ලුප–ඡෙදෙ විනාසෙ, කැපීමෙහි නැසීමෙහි. To cut off, to destroy.

දි 112 ලුප–ඡේදෙ, සිඳීමෙහි—To cut.

දි 112 ලුභ–ගෙධෙ, ඇලීමෙහි–To desire, to covet.

භූ 84 ලුළ–මන්ථනෙ, ඇලලීමෙහි—To agitate.

චු 123 ලොක–දස්සනෙ, දකීමෙහි—To see.

චු 127 ලොච–දස්සනෙ, දකීමෙහි—To see.

භූ 2 වක–ආදනෙ, ගැන්මෙහි—To take.

භූ 3 වකි–කොටිල්ලයාත්‍රාසු, කුටිලත්වයෙහි, යාමෙහි. To be crooked, to go.

භූ 6 වගි–ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 8 වච–බ්‍යත්තවචෙ, ව්‍යක්බස්හි. To expound, to speak.

භූ 126 වච-භාසනෙ, කීමෙහි—To tell, to read.
භූ 10 වච්ච-දිත්තියං බැබලීමෙහි—To shine.
චු 126 වච්ච-අජ්ඣායනෙ, හැදෑරීමෙහි.
To study.
භූ 12 වජ-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.
චු 127 වජ්ජ-වජ්ජනෙ, හැරීමෙහි නොහොත් දුරුකිරීමෙහි.
To quit, to throw away.
භූ 9 වච—ගමනෙ, යාමෙහි—To go.
චු 125 වච-කෙලසෙ, පලම්භනෙ, කෙලෙසීමෙහි පැලඹීමෙහි.
To tease, to cheat, to corrupt.
භූ 18 වට-වෙඨනෙ, වෙළීමෙහි—To tie or to string.
භූ 19 වට්ට-ආවත්තනෙ, වටකිරීමෙහි.
To surround.
භූ 23 වඨ-ථූලත්තනෙ, මහත්වීමෙහි—To be large.
භූ 28 වඩ්ඪ-වඩ්ඪනෙ, වැඩීමෙහි.
To increase or to grow.
භූ 19 වණ්ට-වණ්ටනෙ, වෙන්කිරීම් අර්ථයෙහි.
To separate or to divide.
චු 133 වණ්ට-විභාජනෙ, බෙදීමෙහි නොහොත් වෙන්කිරී
මෙහි—To divide, to separate.
චු 130 වණ්ණ-සංවණ්ණනෙ, වැණීමෙහි
To declare, to magnify.
භූ 30 වතු-වත්තමහි, පැවතීමෙහි—To exist, to be.
තු 88 වත්ත-වත්තනෙ, පැවතීමෙහි—To exist, to be.
චු 136 වදි-අභිවාදථොමෙසු, වැඳීමෙහි, පැසසීමෙහි.
To worship, to praise.
භූ 43 වධ-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි නොහොත් පෙළීමෙහි.
To confine, to kill or to injure.
භූ 44 වන-සම්භමෙ, සෙවීමෙහි—To serve.
තා 122 වන-යාචායං, ඉල්වීමෙහි—To ask or to beg.
භූ 33 වන්ද-අභිවාදථොමෙසු, වැඳීමෙහි, පැසසීමෙහි.
To worship, to praise.
භූ 47 වප-බීජවිනික්ඛෙපෙ, බිජුවැපිරීමෙහි—To sow.
තු 90 වප්ප-වාරණෙ, වැලකීමෙහි—To oppose.
චු 140 වහි-ගරහායං, නින්දාකිරීමෙහි—contemn,

භූ 54 °වමු-උගගිරණාදිසු, වමනකිරීම් ආදියෙහි.
To vomit, to eject from the mouth &c.

භූ 57 වය-ගතිමහි, යාමෙහි—To go.

භූ 60 වර-සංවරණාදිසු, වැලකීම් ආදියෙහි.
To screen &c.

චු 142 වර-ආවරණිච්ඡාසු යාචායං, වැලකීමය කැමතිවීමය ඉල්වීමය යන මෙහි.
To defend, to wish, to beg.

ගු 65 වල-නිවාරණේ, වැසීමෙහි—To cover.

තූ 86 වලජ-වලජනෙ, වැලඳගැන්මෙහි.
To use, to embrace.

භූ 65 වලල-නිවාරණේ, වැසීමෙහි— To cover.

භූ 78 වස-කනතිනිවාසෙසු, කාන්තියෙහි නිවාසයෙහි
To shine, to dwell, to dress.

චු 146 වස-අච්ඡාදනාදිසු, වැසීම් ආදියෙහි හෙවත් ඇඳීම් ආදියෙහි—To cover, to dress.

භූ 78 වසස-සෙවනසද්දනෙ, තෙමීමෙහි ශබ්දකිරීමෙහි.
To be wet, to sound.

භූ 82 වහ-පාපණේ, පැමිණීමෙහි හෙවත් ඉසිලීමෙහි.
To bear.

සු 100 වා-ගතිගන්ධනෙසු, යාමෙහි හැමීමෙහි බැඳීමෙහි.
To go, to move, to bind.

දි 114 වා-ගතිගන්ධනෙසු, යාමය හැමීමය යන මෙහි.
To go, to blow as the wind.

භූ 8 විච-විවෙචනෙ, වෙන්කිරීමෙහි.
To defer, to divide.

දි 105 විච-විවෙචනෙ, වෙන්කිරීමෙහි.
To defer, to divide.

භූ 17 විජි-භයචලනෙසු, බිය සැලීම් අර්ථ දෙක්හි.
To fear, to shake or tremble.

භූ 37 විද-ලාභෙ, ලැබීමෙහි—To get.

ගු 41 විද-ජානනෙ, දැනීමෙහි—To know.

තූ 89 විද-ජානනෙ, දැනීමෙහි—To know.

රු 103 විද-ලාභෙ, ලැබීමෙහි—To get.

දි 108 විද-සත්තාවිචින්තනෙ, වීමෙහි සිතීමෙහි.
To be, to exist, to consider.

චු 135 විද-ඤාණෙ, දැන්මෙහි—To know.

භූ 43 විධ-වෙධනෙ, විදීමෙහි—To pierce.

දි 110 විධ-වෙධෙ, විදීමෙහි—To pierce.

චු 137 විධ-කම්පනෙ, සැලීමෙහි—To tremble.

තු 96 විස-පවෙසෙ ඵරණෙ, වැදීමෙහි පැතිරීමෙහි.
To enter, to pervade, to extend.

භූ 70 වී-තන්තුසන්තානෙ, හුතැනීමෙහි නොහොත් වීමෙහි—To weave.

භූ 17 වීජ-වීජනෙ, පවන්සැලීමෙහි—To fan.

චු 148 විළ-ලජ්ජායං, ලජ්ජාවීමෙහි—To be shamed.

භූ 70 වු-සංවරණෙ, වැසීමෙහි—To close, to screen.

සු 119 වු-සංවරෙ, වැසීමෙහි— To close, to screen.

භූ 42 වුඩ්ඪ-වුඩ්ඪියං, වැඩීමෙහි—To increase or grow.

භූ 70 වෙ-තන්තුසන්තානෙ, වීමෙහි—To weave.

භූ 70 වෙ-සංවරනෙ, වැසීමෙහි—To close or screen.

භූ 22 වෙඨ-වෙඨනෙ, වෙළීමෙහි—To surround or tie.

චු 131 වෙඨ-වෙඨනෙ, වෙළීමෙහි—To surround or tie.

භූ 46 වෙපු-කම්පනෙ, කම්පාකිරීමෙහි—To shake.

භූ 68 වෙල-සංචලනාදිසු, කම්පාවීම් ආදියෙහි.
To move or shake.

භූ 66 වෙල්ල-සංහරණෙ, එක්කිරීමෙහි—To collect.

භූ 84 වෙහ-සද්දම්හි හසනෙ, අඬගෑමෙහි, සිනාසීමෙහි.
To call, to laugh.

සු 119 සක-සත්තිම්හි, හැකිවීමෙහි—To be able.

කා 122 සක-සත්තිසම්ං, හැකිවීමෙහි—To be able.

භූ 1 සඞ්කි-සංකායං, සැකකිරීමෙහි
To suspect, to doubt.

භූ 3 සක්ක-ගමනෙ, යාමෙහි—To go.

චු 141 සඞ්ගාම-යුද්ධෙ, යුද්ධකිරීමෙහි—To fight.

භූ 10 සච-සම්වායනෙ, සෙදීමෙහි නොහොත් එක්වීමෙහි.
To collect.

භූ 15 සජ-ආලිඞ්ගනවිස්සජ්ජනිම්මාණෙ, වැලඳගැන්මය, හැරීමය, මැවීමය යන මෙහි.
To embrace, to throw away, to create.

භූ 16 සජ්ජ-අජ්ජනෙ, සැදීමෙහි හෝ සැපයීමෙහි.
To decorate or supply.

භූ 16 සජ්ජ නිම්මාණෙ, මැවීමෙහි—To create

චු 127 සජ්ජ-අජ්ජනෙ, සැදීමෙහි නොහොත් සැපයීමෙහි.
To decorate or supply.

භූ 13 සජ-සඞ්ග, ඇලීමෙහි—To adhere.

දි 106 සජ-සඞ්ග බලනෙ, ඇලීමෙහි ලිස්සීමෙහි හෝ ඇකිලීමෙහි—To adhere, to slip or to stick to.

භූ 23 සඨ-කෙතවෙ, කපටවීමෙහි නොහොත් කෛරාටිකම වීමෙහි—To cheat.

භූ 27 සඩ-ගුම්බත්ථම්රණේ, පඳුරැලීමෙහි හෝ ගොඩකිරීමෙහි සෙලවීමෙහි—To group, to heap, to move.

භූ 38 සද-විසරණඅාදාන ගමනෙ අවසාදනෙ, විසිරීමය ගැන්මය යාමය පසුබැස්මය යන මෙහි.
To destroy, to take, to go, to be low spirited.

භූ 36 සද්දු-හරිතසොසනෙ, නිල්වීමෙහි වියලීමෙහි.
To be green, to dry.

භූ 44 සන-සම්භමෙ, සෙවීමෙහි—To respect.

චු 134 සන්ත-සංකොචනෙ, හැකිලීමෙහි.
To fold or contract.

භූ 37 සන්දු-පස්සවනාදීසු, වැගිරීම් ආදියෙහි.
To overflow &c.

ක 122 සනු-දානසමිං, දීමෙහි—To give.

භූ 45 සප-අක්කොසෙ, බැණීමෙහි—To revile or wish-evil.

භූ 1 සප්ප-ගතිමහි, යාමෙහි—To skim, to creep.

භූ 50 සබ්බ-ගමනෙ, යාමෙහි—To go or move.

භූ 49 සබි-මණ්ඩණෙ, සැරසීමෙහි—To decorate.

චු 129 සභාජ-පීතිදස්සනෙ, සතුටුවීමෙහි, දැකීමෙහි.
To rejoice, to see.

භූ 55 සම-පරිස්සමෙ, මිරිකීමෙහි—To weary.

දි 113 සමු-උපසමඛෙදෙසු, සංසිඳීමෙහි බැගෑපත්වීමෙහි.
To pacify, to tire.

චු 140 සමු-සාන්ත්වනදස්සනෙ, නැලවීමෙහි දැකීමෙහි.
To console, to look at or inspect.

භූ 52 සම්භ-විස්සාසෙ, විශ්වාසයෙහි නොහොත් අදහගැන්මෙහි—To believe.

සු 119 සම්භු-පාපුණනෙ, පැමිණීමෙහි—To arrive.

භූ 58 සර-ගතිචින්තාහිංසා සද්දෙ, යාමය සිතීමය පෙළීමය ශබ්දකිරීමය යන මෙහි.
To go, to think, to injure, to sound.

භූ 62 සල-ගත්‍යත්ථෙ, යාමෙහි—To go.

G

භූ 72 සසු-පාණනගතිහිංසාදනෙ, ජීවත්වීමය යාමය පෙළීමය යනාදියෙහි—To live, to go. to hurt &c.

භූ 76 සංස-පසංසනෙ, ප්‍රශංසාකිරීමෙහි-To praise, to magnify

භූ 82 සහ-ඛමෙ, ඉවසීමෙහි—To bear.

ජු 100 සා-සාමත්ථියෙ, සමර්ථබැව්හි—To be skilful.

දි 117 සා-අස්සාදෙ, රසවිඳීමෙහි—To taste.

දි 117 සා-තනුකරණෙ, තුනීකිරීමෙහි—To make thin.

දි 117 සා-අවසානෙ, නිමීමෙහි—To finish.

භූ 39 සාද-අස්සාදනාදිසු, රසවිඳීම් ආදියෙහි-To taste &c.

භූ 44 සාධ-සිද්ධිම්හි, නිපදවීමෙහි—To make or complete.

දි 110 සාධ-සිද්ධියං නිපදවීමෙහි—To make or complete.

භූ 57 සාය-සායනෙ, ලෙවීමෙහි—To lick.

භූ 75 සාස-අනුසිට්ඨියං, අනුශාසනාකිරීමෙහි.
To teach, to rule, to advise.

භූ 80 සි-සයෙ, සැතපීමෙහි—To sleep.

භූ 80 සි-සෙවනෙ, සෙවීමෙහි—To serve.

ජු 100 සි-සයෙ, සැතපීමෙහි—To sleep.

කී 121 සි-බන්ධනෙ, බැඳීමෙහි—To bind.

ත 122 සි-බන්ධෙ, බැඳීමෙහි—To bind.

චු 147 සි-බන්ධෙ, බැඳීමෙහි—To bind.

භූ 5 සික්ඛ-විජ්ජගහණෙ, විද්‍යාගැන්මෙහි නොහොත් හික්මීමෙහි—To learn or to acquire knowledge.

භූ 7 සිඝ-ආඝායනෙ, ඉඹීමෙහි—To smell.

රු 102 සිච-සෙකෙ, ඉසීමෙහි—To sprinkle.

භූ 36 සිද-සිහාරපාකෙසු කාමාඩ්‍යාසයෙහි පිසීමෙහි.
To love, To cook.

දි 108 සිද-පාකෙ, පිසීමෙහි—To cook or boil.

දි 110 සිධ-සිද්ධියං, නිපදවීමෙහි—To make or complete.

භූ 43 සිධු-ගතිම්හි, යාමෙහි—To go.

දි 111 සිනා-සොචෙ, නැහැමෙහි—To clean.

දි 118 සිනිහ-පීතියං, ප්‍රීතියෙහි නොහොත් සෙනහ උපදවීමෙහි—To rejoice or to love.

තු 95 සිල-උඤ්ඡනෙ, ඇවිලීමෙහි—To pick up.

භූ 7 සිලාඝ-කත්ථනෙ, ගුණකීමෙහි—To praise.

දි 114 සිලිස-ආලිඞ්ගනාදීසු, වැලඳගැණීම් ආදියෙහි.
To embrace &c.

භූ 1 සිලොක-සංඝාතෙ, රැස්කිරීමෙහි-To compose (to praise)

දි 104 සිවු-තන්තුසන්තානෙ,හුතැනීමෙහි නොහොත් විවීමෙහි
To weave or to sew.

චු 146 සිස-විසෙසනෙ, වෙසෙසීමෙහි.
To be superior, to relinquish.

භූ 76 සිංස-ඉච්ඡායං, කැමතිවීමෙහි—To wish.

භූ 64 සීල-සමාධිම්හි, මනාකොට පිහිටවීමෙහි.
To meditate, to practice.

චු 144 සීල-උපධාරණෙ, දැරීමෙහි—To consider.

භූ 80 සු-පසවනෙ, ප්‍රසවයෙහි නොහොත් වැදීමෙහි.
To bring forth.

භූ 80 සු-පස්සවෙ, වැගිරීමෙහි—To flow.

භූ 80 සු-හිංසාකුලසඞ්ඛානයාත්‍රාදිසු, හිංසාවය කුලබැඳීමය ගමනය යනාදියෙහි-ආදිශබ්දයෙන් මථනාදිය ගතයුතු.
To hurt, to be of kin, to go &c. to churn &c.

භූ 80 සු-සද්දෙ, ශබ්දකිරීමෙහි—To sound.

සු 119 සු-සවනෙ, ඇසීමෙහි—To hear.

ත 122 සු-අභිස්සවනෙ, තෙමීමෙහි නොහොත් වැගිරීමෙහි..
To wet or to flow.

චු 124 සුඛ-තක්‍රියෙ, සැපකිරීමෙහි—To make happy.

භූ 8 සුච-සොකෙ, සොකකිරීමෙහි—To sorry for.

භූ 22 සුසී-සොසෙ, වියලීමෙහි—To dry.

දි 109 සුධ-සොචෙ, පිරිසිදුකිරීමෙහි—To purify or clean.

භූ 48 සුප-සයෙ, නිදීමෙහි නොහොත් සැතපීමෙහි—To sleep.

තු 91 සුප-සයෙ, නිදීමෙහි නොහොත් සැතපීමෙහි—To sleep.

භූ 51 සුභ-සොභනෙ, හෙබීමෙහි නොහොත් බැබලීමෙහි.
To be worthy or shine.

භූ 52 සුම්භ-සංසුම්භනෙ, ගැසීමෙහි—To beat.

තු 92 සුම්භ-සංසුම්භනෙ, ගැසීමෙහි–To beat (as a child for fun.)

දි 116 සුස-සොසෙ, වියලීමෙහි—To dry.

චු 126 සුච-පෙසුඤ්ඤෙ, කෙලාම්කීමෙහි—To back-bite.

භූ 38 සූද-ඛරණෙ, වැගිරීමෙහි—To flow.

භූ 64 සුල-රුජායං, රිදීමෙහි—To pain.

භූ 69 සෙවු-සෙවනෙ, සෙවනයකිරීමෙහි—To serve.

භූ 29 සොණ-වණ්ණෙ, රක්තවර්ණයෙහි—To redden,

දි 118 සතිහ-පීතියං, පිනායාමෙහි හෝ ප්‍රිතියෙහි—To rejoice.

භූ 75 හංස-පීතියං, ප්‍රිතියෙහි—To rejoice.

භූ 24 හඨ-බලක්කාරෙ, බලකිරීමෙහි—To force, to compel.

තු 89 හද-උච්චාර උස්සග්ගෙ චින්තායං, මලඋත්සර්ගයෙහි සිතීමෙහි—To evacuate excrement, to think.

හු 98 හන-හිංසාගතීසු, පෙළීමෙහි යාමෙහි—To kill, to go.

දි 111 හන-හිංසාගතීසු, පෙළීමෙහි යාමෙහි—To kill, to go.

භූ 58 හර-හරණස්මිං, පැහැරගැන්මෙහි—To take.

දි 113 හර-ලජ්ජනෙ, ලජ්ජාවීමෙහි—To be ashamed.

භූ 74 හස-හසනස්මිං, සිනාසීමෙහි—To laugh.

භූ 84 හා-චාගෙ, හැරීමෙහි—To abandon.

හු 101 හා-චාගෙ, දුරුකිරීමෙහි—To give up.

දි 117 හා-චාගෙ, පිරිහීමෙහි—To loose.

සු 119 හි-ගතිම්හි, යාමෙහි—To go.

කි 122 හි-ගතෙ, යාමෙහි—To go.

භූ 26 හිඩි-ආහිණ්ඩනෙ, ඇවිදීමෙහි—To travel.

දි 113 හිරී-ලජ්ජනෙ, විළිවීමෙහි—To be ashamed.

තු 95 හිල-භාවෙ, ආදරහැඟවීමෙහි
To express amorous inclination.

රු 103 හිසි-විහිංසායං, පෙළීමෙහි—To injure.

භූ 38 හිළාද-සුඛෙ, සුවවිඳීමෙහි—To gladden.

චු 137 හිළාදි-සුඛෙ, සුවවිඳීමෙහි—To gladden.

චු 148 හිළ-ගාරහියෙ, නින්දකිරීමෙහි—To abuse.

භූ 62 හුල-ගත්‍යත්ථෙ, යාමෙහි—To go.

හු 97 හු-සත්තායං, වීමෙහි—To be.

හු 101 හු-දානෙ ආදානෙ හව්‍යපදානෙ, දීමෙහි ගැන්මෙහි හෝමකිරීමෙහි—To give, to take, to sacrifice.

භූ 22 හෙඨ-බාධායං, පෙළීමෙහි—To resist or injure.

චු 134 හෙඨ-බාධායං, පෙළීමෙහි—To resist or injure.

භූ 71 වෙහ-අව්හානෙ, ආමන්ත්‍රණයෙහි—To call.

හු 98 ළී-වෙහාසගමනෙ, අහසින්යාමෙහි—To fly.

Robert Batuvantudave, Lankabhinawa Vissruta Press, Colombo.

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

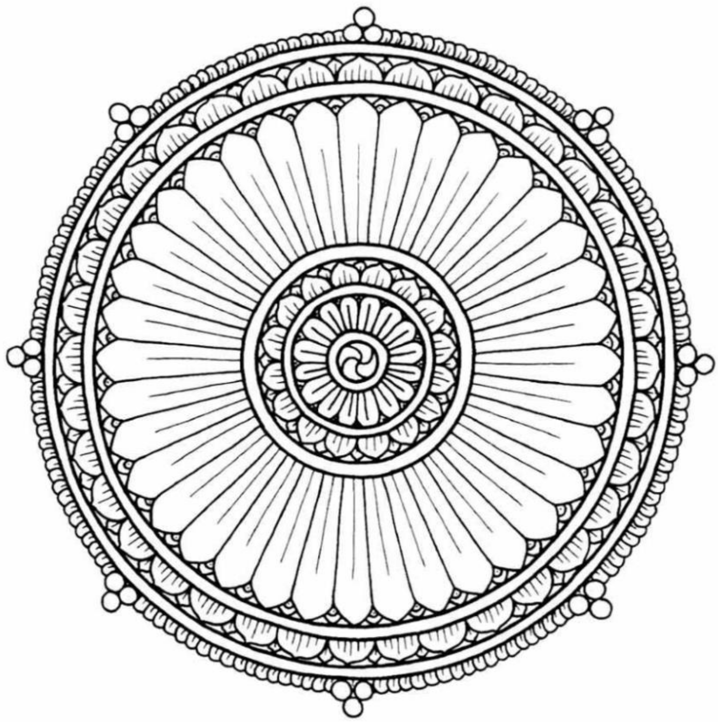

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු